

Tessék kívágni és eltenni!

11. sz. SZELVÉNY

a B. L. októberi
regény-ajándékára.

1—15-ig sorszámmal ellátott 15 db októberi szelvény és 4 lej befizetése ellenében a B. L. minden példányvásárlója megkapja a B. L. ajándékregénytárának 1934 októberi havii kötetét. — A szelvények és a 4 lej beszámlálhatóak Bukarestben: a B. L. kiadóhivatalában (Str. Sft. Mina 9), vagy a főbizományosnál („Cosmopolis”, Calea Grivitei 10) Brassóban: a B. L. kiadóhivatalában mindenütt máshol: a helyi bizományosnál. — Előfizetőknek nem kell a szelvényeket gyűjteniük, a 4 lejt befizetik az előfizetési díjjal egyidejűleg, a könyvet ugyanolyan úton kapják meg, mint az újságot.

olasz rendőrség. Legújabb jelentésünk szerint most már a francia rendőrség is felkészült arra, hogy

Pavelicset és társát, Kvaternik Egont nem adják ki az olaszok,

mert semmit sem lehet rájuk bizonyítani. A Pavelicu-kérdés és Vondracsek Mária személyazonosságának a tisztázása után már azt sem lehet állítani, hogy Pavelics Marseilleben járt volna.

A francia rendőrségnek ebben a pillanatban már csak az a kívánsága, hogy Pavelicset szembesíthesse Rajticsal és Pospisillel. Az olasz rendőrség törvényes akadályokat lát a kiadatás kérdésében. A francia rendőrség erre azzal felel, hogy a III. Napoleon ellen elkövetett merénylet után záradékot vettek be az olasz-francia kiadatási gyezménybe. E záradék szerint, amelyet egyébként az Umberto olasz király ellen elkövetett merénylet alkalmával újra megerősítettek, idegen államfő ellen elkövetett merénylet nem tekinthető politikai, hanem közönséges bűnselekménynek. Az olasz rendőrség nem is tagadja ennek a záradéknak az érvényét, viszont nyomozásai alapján nem szerzett meggyőződést arról, hogy Pavelicsnek és Kvaterniknek köze volna a merénylethez.

Ilyen körülmények között a kiadatás kérdése nem ígér sikert a francia rendőrségnek s már felmerült az a terv is, hogy a szembesítés érdekében esetleg Rajticsot és Pospisilt kísérjék Turinba.

AZÉRT VAN EGY ÚJ LETARTÓZTATÁS IS

Londoni jelentés szerint a francia rendőrség értesítette az angol hatóságokat, hogy négy jugoszláv állampolgár, akik a merénylettel kapcsolatban gyanúba foghatók, Anglia felé vette útját.

Három órával később repülőgépen a croydoni repülőtérre érkezett a négy keresett ember egyike Petrovics Vidor név alatt. A detektívek azonnal figyelni kezdték a „vendéget” aki igen előkelően viselkedett. London legelőkelőbb negyedében vett szállást s aztán a legdrágább üzletekben vásárolni kezdett. A detektívek a Berkeley-streeten éppen akkor tartóztatták le, amikor az egyik előkelő üzletből kijött. Rövid kihallgatása után már indították is vissza Franciaország felé. Dieppében adták át a francia rendőrségnek, amely azonnal vallatóra fogta. A vallatás eredményéről egyelőre nincs még semmi jelentés, mint nincs jelentés arról sem, hogy a másik három menekülő jugoszláv állampolgárral mi lett.

Leszúrta az udvarlót az elégedetlen anyósjelölt

Temesvár, október 24.

A Temesvár szomszédságában fekvő Ujkisodán Adorján József fiatal henteslegény összetűzött Ardelean András hentes feleségével. Adorján József a hentes leányának tette a szépet s a leány vonzódott is hozzá, a házasságot azonban az anyósjelölt erősen ellenezte. Emiatt keletkezett éppen veszekedés a fiatal legény és az asszony között, ki veszekedés közben annyira felmérgeződött, hogy a kezéigébe eső husvágókéssel mellbeszurta a legényt.

Adorján Józsefet súlyos sebével a kórházba szállították, a késsel tiltakozó anyósjelöltet pedig letartóztatta a csendőrség.

Uj adóbon-sorozatot bocsát ki a pénzügyminisztérium?

Jasi, október 24.

Az itteni pénzügyi hatóságok Bukarestből értesítést kaptak, amely szerint a pénzügyminisztérium új sorozat adóbont bocsát ki a még kiegyenlített állami tartozások fizetésére.

Ezekkel az új adóbontokkal egyenlítik

ki a fizetés- és nyugdíjhátralékokat, valamint azokat a követeléseket is, amelyek a szállítók részéről az állammal szemben fennállnak.

A jasi pénzügyi hatóságok már meg is kezdték ezeknek az állami hátralékoknak az összeírását.

Sem az exportőrök, sem az importőrök nem helyeslik Manolescu-Strunga átmeneti kontingentálási rendszerét

Bukarest, október 24.

Kedden délután az ipari és kereskedelmi minisztériumban érkekezletre ültek össze az importőrök és exportőrök képviselői, hogy véleményüket nyilvánítsák Manolescu-Strunga miniszter tervbevetett új rendszeréről. A megjelentek azt az álláspontot képviselték, hogy addig is, amíg véglegesen kialakítják a kontingentálási rendszert, tehát január 1-ig,

maradjon minden úgy, mint eddig, mert a miniszter által tervezett átmeneti rendszer nem elégíti ki sem az exportőröket, sem az importőröket.

Az ipari és kereskedelmi minisztérium egyébként a Nemzeti Bankkal egyetértőleg rendeletet adott ki, amely szerint a kiviteltől származó devizák 40 százalékát az exportőrök kötelesek a Nemzeti Bank rendelkezésére bocsátani.

Kis példa arra, hogy:

Miből lesz az államellenes izgatás vádja

Kolozsvár, október 24.

Négy páncélelősi iparos — Sebestyén György, Gulyás Mihály, Nagy Gábor és Pinteán Béla — állottak államellenes izgatás vádjával a kolozsvári törvényszék előtt.

A vádlottak, mint a páncélelősi református kör tagjai, működőelői előadást rendeztek. Móricz Zsigmond több egyfelvonásosa került színre, többek között a „Kapuban” című paraszttájkát is. A cselekmény szerint az elégedetlen parasztok Tisza Istvánt szidják.

A kolozsvári Națiunea című lapnak elég ok volt arra, hogy irredenta vádat mennydörögjön a páncélelősi műkedvelők ellen. „Tisza István szellemét akarják felbreszteni” — vádaskodott a lap és az eljárás meg is indult a négy rendező ellen.

A törvényszéki tárgyaláson a vádlottak azaz védekeztek, hogy ők csak műkedvelésből játszottak, minden politikai célzatosság nélkül. A törvényszék mind a négy vádlottat felmentette. Ciugudan ügyész is megnyugodott az ítéletben, amely így jogerős.

Egy egész éven át rejtegette a görög rendőrség Venizelosz merényletjét

A kipattanó botrány miatt kellett lemondani a belügyminiszternek

Athén, október 24.

Jelentettük, hogy Jaunopulosz görög belügyminiszter váratlanul benyújtotta lemondását, amit a kormányelnök el is fogadott.

Az új jelentések most valódi balkáni izű magyarázatát adják a belügyminiszter hirtelen távozásának. Kiderült ugyan is, hogy Venizelosz, az ellenzék legkimagaslóbb vezére ellen elkövetett merénylet tettesét a rendőrség egy egész éven keresztül rejtegette.

A Venizelosz ellen elkövetett merénylet annak idején nagy feltűnést keltett, fokozta azonban ennek a feltűnésnek a kínosságát az, hogy a rendőrség semmi-

képpen sem tudta a merénylet kézzekeríteni. Most aztán, egy egész év múlva, hatalmas botrányként pattant ki a titok: a merénylet, Karathanaszi, a rendőrségen talált menedéket a — rendőrség előtt.

A belügyminiszter lemondásával egyidejűleg a kormány felfüggesztette állásából az országos rendőrség vezérigazgatóját és a csendőrség főparancsnokát is. Az ellenzéki lapok természetesen ezzel az elégtétellel sincsenek megelégedve. Azt hangsúlyozzák, hogy az egész kormány felelős, mert elképzelhetetlen, hogy a rendőrség a maga szakállára követle volna el a merénylet rejtegetését és vakmerő és felháborító tényét.

Egy kolozsvári rosszfű izgalmas csinytevéséi

Kolozsvár, október 24.

Csinos izgalom kerekedett egy vásott gyerek csinytevése miatt: a Bethlen-bástyáról szedték le Dejan Tiberiu elemist, akinek különböző „kalandjai” miatt már nem egyszer volt dolga a rendőrséggel.

Dejan Tiberiu, aki mindössze tizenhárom éves, de többször bukott ismétlésre és még mindig az elemi padjait koptatja, kedden délelőtt felmászott a Bethlen-bástya tornyára. A régi vészharangot akarta megkondgatni, hogy riadalmat keltessen a szemközti elemi iskolában.

A haranghoz nem jutott fel, hát új szórakozást keresett. Cserép- és kődarabokat zúdított az arrahaladó iskolásokra. Nagy tömeg gyűlt össze az utcán, amely izgatottan figyelte, hogy a kövek már ablakokat zúznak be.

— Gyere le onnan! — kiabáltak fel a gyerekeknek, Ujabb közpör volt a válasz.

A régi bástya körül már feketélt az embertömeg, mikor egy parasztember elindult, hogy megfékezze a rakoncátlan gyereket, aki „hősiesszen” védelmezte a bástyát és dobálta a köveket. Végül még is elérte. De akkor a megpadult gyerek csinált és harapott. Izgalmas birkózás

kezdődött fenn a magasban. A lennálló elszörnyedve látták, hogy a kisfiu megcsuszolt és széle, közben repült a szomszéd ház fedelére, ahonnan továbbgurult a földre zuhant.

Odarohantak, de mert „rossz csont nem vész el”. Dejan Tiberiunak sem történt semmi baja. Jelentéktelen karcolásokon kívül sértetlen maradt. Ekkorra már rendőr került elő, aki fülöncsipte a botrányokat korán kezdő gyereket és a rendőrségre vitte. Szüleiért küldtek. Édesanyja sirva mondogatta el, hogy a fékezhetetlen fia a hasonló esetek egész sorát követi el.

Temesváron kiutalták a hadirokkantak, árva és özvegyek járandóságát

Temesvár, október 24.

A pénzügyigazgatóság megérkezett a rendelet és a kiutalás a hadirokkantak, árva és özvegyek harmadik negyedévi járandóságának a kifizetésére.

A nyugdíjfizetésekkel kapcsolatban a pénzügyigazgatóságon megkezdődtek az októberre esedékes nyugdíjak számfejtését s hírek szerint még ennek a hónapnak a folyamán megkezdik a kifizetéseket is.

Revolveres betörők támadtak egy rendőrmesterre Temesváron

Temesvár, október 24.

A gyárvárosi Kém-utcában az elmúlt éjszaka Marcu Achim 50 éves rendőrmester két gyanús egyént akart leigazoltatni. Az igazoltatás nem sikerült, mert a megállított emberek elszaladtak. Az őrmester üldözni kezdte őket, ekkor azonban hátulról egy harmadik cinkos revolverrel háromszor utána lőtt. Az egyik golyó átfurta az őrmester lábát.

Marcu Achimot kórházba szállították, a rendőrség pedig erőlyesen nyomoz a vakmerő revolveres támadók után. Gyáru szerint a három ember egy régen keresett betörőtársaság tagjai közé tartozik.

Nem fogtak el Romániában sem bolgár, sem magyar terroristákat

Bukarest, október 24.

A belügyminisztérium hivatalos közleményt adott ki, amely szerint azok a hírek, hogy a román határon bolgár és magyar terroristákat tartóztattak le, nem felelnek meg a valóságnak. A belügyminisztériumhoz érkezett jelentésekben csak az derül ki, hogy Aradon letartóztattak egy Sazer Willy nevű német állampolgárt szobafestőt és nemzetközi csavargót, aki utólevél nélkül végig közlalta Csehszlovákiát, Magyarországot és Ausztriát, majd vból Csehszlovákiát és Magyarországot s mindegyik országból kitétek. Az utóbbi napokban a magyar hatóságok Lőksháznál 5—6 csavargóval együtt éjjeli átkergettek Romániába. Társai eltűntek.

Zsidóverés egy ókiráltságú községben

Bukarest, október 24.

A Kisenev közelében fekvő Strasen községben nagy paraszttömeg verődött össze és antiszemita agitátorok izgatására botokkal és kapákkal felfegyverkezve sorra járták a zsidó lakosok házait, ahol antiszemita jelszavakat kiabálva, betörték az ablakokat. A fanatizált tömeg több helyet behatolt a lakásokba, ahonnan az utcára ráncigálták a támadással szemben védte embereket, feleségeiket és gyerekeiket, hogy nyilvánosan megverjék őket. A tömeges zsidóverés után a tüntetők a zsidó imaházat támadták meg. A rombolást csak a jobbérzésű keresztény lakosság közbelépésére hagyták abba.

Jellemző, hogy a község csendőrei nem avatkoztak bele a véres botrányba és hagyták a tüntetőket kényük kedvük szerint tombolni. A bántalmazottak a kisenevi ügyészségen feljelentést adtak a támadók ellen.

Az új közigazgatási reform alapelvei szerint

A községi jegyzők közül fogják kinevezni a szolgabirákat és megyefőnököket

Hozzálatott munkájához a közigazgatási törvénytervezetet előkészítő bizottság

Mi lesz a „vidéki helytartó” szerepe?

Bukarest, október 24.

Az új közigazgatási reform tervezetnek kidolgozására kiküldött bizottság hétfőn este tartotta meg alkuló ülését a belügyminisztériumban. Dimitriu volt munkügyi miniszter elnökletével. A bizottság munkájának bevezetőjeként Inculcz belügyminiszter tanulmányvázlatot olvasott fel azokról az alapelvekről, amelyek szerint az új közigazgatási törvényt megalkotandó.

MIK A FŐKÖVETELMÉNYEK?

A közigazgatás egységesítéséről szóló törvény alkalmazásának tisz esztendői tapasztalata lehetőséget ad annak megítélésére, hogy rendelkezéseiből mi vált be, mi bizonyult tévesnek és mi végrehajthatatlannak. E tapasztalat alapján most határozottabban lehet újraszervezni a közigazgatást, mégpedig az állam jelenlegi követelményeinek megfelelőleg. A közigazgatási újjászervezésnek a következő szempontokat kell megvalósítania: a közigazgatási gépezet egyszerűsítése, takarékság, a helyi érdekeknek az állam érdekeivel való összehangolása, olyképpen, hogy az állam magasabb érdekei tökéletes mértékben biztosítottak, gazdálkodási tekintetben önálló és tevékeny helyi önkormányzati élet megteremtése, tényleges decentralizáció, amelynek révén a helyi jellegű kérdések a helyszínen nyerjenek megoldást, a központi hivatalok tehermentesítése, a központi intézkedések pontos és gyors végrehajtásának biztosítása, a közigazgatási szervek tevékenységének és besztettségének állandósága és folytonossága, a közigazgatási személyzetnek a képzettség és képesség alapján való megválogatása s végül a közigazgatási személyzetnek különleges iskolákban való szakszerű kiképzése.

A KÖZSÉGI BÍRÓNAK IS MÜVELT EMBERNEK KELL LENNIE

Áttérve a közigazgatási egységek szerepére, a belügyminiszter előterjesztése kiemeli, hogy a községi jegyzőnek, mint a központi hatalom képviselőjének a tekintélyét növelni kell és meg kell erősíteni. A jövőben a községi jegyzők csak jogvégzett emberek legyenek, akik még speciális iskolát is végeztek. A kétszáz jogvégzett jegyzővel való kísérlet, miután ezek jegyzőtanfolyamot is végeztek igen jó eredménnyel járt. A községi bírót általában a választott tanács kebeléből válasszák meg de ha a tanács tagjai között nem akad felkészült és értelmes vezetőember, úgy a bírót a központi hatalom is kinevezheti, vagy a községi tanács saját kebelén kívülről férfi személyben jelölheti meg. Mindkét utóbbi esetben a községi bírónak okvetlenül főiskolai végzettséggel kell bírnia. Ezzel kapcsolatban az előterjesztés arra utal, mennyire szükség van a községek élén felkészült és megfelelő műveltséggel rendelkező bírókra s hogy az üdülő- és fürdőhelyek élére történt primár-kinevezések szintén áldásoknak bizonyultak.

KINEVEZETT POLGÁRMESTEREK

Ami a városokat illeti, ha ezekben a tanács nem tud kétharmad többséggel polgármestert választani, úgy a primárt a központi hatalom, azaz a belügyminiszter nevezi ki, akár a tanács tagjai közül, akár a tanácson kívülről személyek köréből. A kinevezettnak ebben az esetben is főiskolai végzettséggel kell bírnia, sőt közelelti tapasztalattal is.

Mind a községi, mind pedig a városi és törvényhatósági tanács tagjainak felét 3 évenként újra választják, úgyhogy egy tizenéves mandátumának tartama legfeljebb 6 év. A tanács tartamának korlátatlansága működésének stabilitását és folytonosságát biztosítja. A belügyminisztérium a tanácsokba bizonyos számú jogszertinti tagot nevez ki. Jogszertinti tagja lesz a tanácsnak az előző polgármester is.

A fürdő- és üdülőhelyek igazgatására azok fejlődésének érdekében különleges módozatot dolgoznak ki.

A községeknek és városoknak saját szerveik és kivülálló illetékesek által rendszeresítési, fejlesztési tervet kell kidolgozniuk s azt az egymást követő tanácsoknak meg is kell valósítaniuk.

A járási szolgabirákat a belügyminisztérium nevezi ki, kötelező módon, ama községi jegyzők sorából, akiknek jogvégzettségük van, speciális jegyzőtanfolyamot végeztek és legálább 6 évi szolgálatot rendelkeznek.

A megyefőnököket a belügyminiszter előterjesztésére királyi dekrétummal elsősorban ama jogvégzett jegyzőkből lett szolgabírák köréből nevezik ki, akik jegyzői tanfolyamot is végeztek s 6 évi szolgabírói, vagy 12 évi jegyzői

szolgálati idejük van. A megyei prefektusnak mindenesetre felsőiskolai képzettséggel kell bírnia. A megyei közigazgatást a megyei tanács, illetőleg állandó választmány élén a megyefőnök intézi, mint végrehajtó szerv. A megyei tanács jogszertinti tagjai között szerepelnie kell az előző prefektusnak is. Ugyanugy, mint a községekben és városokban, a megyei tanács tagjainak felét is 3 évenként újra választják.

A községek és megyék jogot nyernek külön pótdadók kivetésére és saját szerveik útján való behajtására. Erre azért van szükség, mert az eddigi tapasztalat szerint az állam az ugynevezett „községi alapba” befolyó mintegy 800 millió lejből csak 300 milliót juttatott ténylegesen a községeknek.

REZIDENT — HELYTARTÓ ES HATÁSKÖRE

Két, vagy több megye „vidék”-et fog alkotni, melyet a központi hatalom egy képviselője vezet az összes minisztériumoknak az illető vidéken működő vezérfelügyelőiből álló bizottság segítségével. A vidék élén álló központi képviselőt, akit a miniszterelnök előterjesztésére nevez ki a király, „rezident”-nek, magyarul helytartónak fogják nevezni. A rezidentnek is felsőiskolai végzettségűnek kell lennie s egyidejűleg egy, vagy több minisztérium vezérfelügyelőjének is az illető vidéken. A vidéki bizottságnak ellenőriznie kell az egész vidék közigazgatását s jó irányítást

kell adnia.

Itt rámutat az előterjesztés arra, hogy az eddigi törvényben előírt megyeszékhelyek nem vezettek eredményre, mert hiányzott az állandó szerv, amely összehozta volna és élettel tartalommal töltötte volna meg őket. A miniszteri igazgatóságok sem állták meg helyüket, mert nem volt törvényesen meghatározott hatáskörük, s csupán haszontalan közvetítő szervekké váltak. Ezzel szemben a „vidéki” bizottságoknak pontosan körülírt hatáskörük lesz s minthogy joguk lesz elintézni a helyi jellegű ügyeket tehermentesítik a minisztériumokat s a polgároknak nem lesz szükségük minden semmiségért Bukarestbe utazni.

Ez a lényege a belügyminiszter által előterjesztett alapelv-vázlatnak amelyből a szakbizottság munkájában kiindul. Hogy azonban ezek az alapelvek, amelyek közül számos igen furának mutatkozik s nem ígér többet a gyakorlatban, mint az eddigi elgondolások, új közigazgatási törvény formájában mikor öltönek testet, azt nehéz volna most megjósolni. Mindenesetre ülésezik egy új, huszonhéttagú bizottság s készül a ki tudja már hányadik „véglegesnek” szánt közigazgatási reformtörvény.

Az ülésen különben a belügyminiszter előterjesztése után nagy bevezető-beszédet tartott Dimitriu elnök is, hangoztatva az új törvény mulhatatlan szükségességét.

A fiatal Piccard feleségével együtt felszállt a sztratoszférába

Detroit, október 24.

Piccard tanár, a híres sztratoszférarepülő Piccard öccse, középeurópai időszámítás szerint az elmúlt éjjelkor Ascension nevű léggömbjén, felesége kíséretében felemelkedett. A legújabb sztratoszférarepülés eredményét egész Amerika feszült figyelemmel várja. A léggömb felemelkedését hatalmas tömeg nézte végig s az érdeklődők között volt Ford, az autókirály is. A gömb délkeleti irányba sodródott s aztán lassan eltűnt a felhők mögött.

Összehívták a francia parlamentet

Doumergue ragaszkodik az alkotmány-reformhoz

Páris, október 24.

Lebrun francia köztársasági elnök aláírta a parlament mindkét házának november 11-re való összehívására szóló rendeletet. A kormány minisztertanácsot tartott, amelyen elfogadta az idegen állampolgárok kiutasításáról szóló rendelet ellen vétők büntetésének megszigorításáról szóló javaslatot.

A parlament összehívásával és ezzel a minisztertanáccsal megindult a francia belpolitikai élet, amely ezen az őszön kivételesen viharos lesz a tervezett alkotmányreform miatt. Doumergue miniszterelnök kijelentette, hogy ereje végső megfeszítésével küzd az alkotmányreformtervezet keresztülvitele mellett.

— Csak akkor fogok menni, — mondotta —, ha már mindent megkísérletem és minden ponton vereséget szenvedtem.

Végetértek a hadgyakorlatok

Gyulafehérvár, október 24

Kedden délelőtt nagy díszszemlével végetértek a hadgyakorlatok, amelyek utolsó napjain az uralkodó és Tatarescu miniszterelnökkel élükön a kormány több tagja is részt vett. A király fél 2 órakor hagyta el a hadgyakorlatok színhelyét.

Az első vonat a tábornokokkal és a katonai attasékkal délután 2 órakor indult el s ezzel megkezdődött a csapatok visszaszállítása államhályeikre.

Bukaresti tőzsde-zárlat

Adóbón 38 és fél— 39, Stabilizációs kötvény 41 és egyenved, Kisajátítási kötvény 41 és háromnegyed—42, Banca Națională 5.005—10, Banca Românească 305, Creditul Minier 243—239, Mica 1.245—60, Resica 411—405, A fontsterling árfolyama 499—489. A gabonatőzsde forgalma: 4 és fél vagon buza (79 kg.-os) 48.750—52.000, 1 és fél vagon kendermag 310 lejjele, 7 és fél vagon napraforgómag 29.350 lejjele.

A LEJ KÜLFÖLDÖN

Budapest 342—346, Prága 17.85—18.15, London 491, Bécs 297—301.

A SZÁJÁPOLÁS

a közérzethez két okból szükséges

A száj az előszobája a fő szerveknek és mindenekelőtt ennek kell minden bacillustól és tisztatlanságtól szabadnak lennie.

Egészséges szép fogait csak úgy tarthatja meg, ha száját és fogait Odol-szájvízzel és Odol-fogkrémmel ápolja.

Odol szájvíz nélkülözhetetlen, mert a száját tisztán, frissen és egészségben tartja.

Ha

ODOL

SZÁJVIZET

rendszeresen használ, bizonyos lehet afelől, hogy lehelete tiszta és Ön az embereknek, ha közvetlen közelükben is áll, nem tűnik fel kellemetlenül.

Még jobban kimélyítik az olasz-francia kapcsolatot

Páris, október 24

A francia sajtóírók szerint Laval, az új külügyminiszter erős munkába kezdett, hogy elődje, a meggyilkolt Barthou külpolitikai programját teljesen megvalósítsa. Az érdeklődés előtérben természetesen

az olasz-francia közeledés áll amelyet a marseillei merénylet egyidőre megakasztott. Hírek szerint Laval már napokkal ezelőtt megbízta Franciaország római követét, Chambrun grófot, hogy közölje Mussolinivel: Franciaország álláspontja nem változott s a francia

— Székrekedésnél, gyomorrontásnál, emésztési zavaroknál, gyomorégésnél, májduzzanatnál, vértódulásnál, fejfájásnál, álmatlanságnál, általános rosszullétnél ígyünk reggel éhgyomorra egy pohár természetes „Perenc József” keserűvizet.

cia kormány folytatni kívánja azt, amit Barthou megkezdett.

Chambrun gróf közölte ezt az izenetet Mussolinivel, aki a maga részéről ugyancsak kifejezte hajlandóságát. Általános vélemény szerint az olasz-francia végleges megegyezés útja tökéletesen sima s amennyiben zavaró események nem jönnek közbe, úgy nem lehetetlen, hogy létrejön hamarosan a francia-olasz-jugoszláv együttműködésről szóló megegyezés.

Chamottegyár keres

Önálló, chamottegyári szakmában kellő tapasztalattal rendelkező

vegyésszmérnököt,

aki úgy az anyaganalízis mint nyersanyaggyártás és égetés terén kellő gyakorlattal bír. Ajánlatokat eddigi működés megjelölésével „Szakértő” jelűre Rudolf Mosse hirdetőjébe, Cluj kérünk.

Ajulásból is meg lehet élni

Érdekes és mulatságos eset került a párisi törvényszék tizenkettedik kamarája elé. A panaszos Pierre Robin jómódu vállalkozó volt, a vádlott pedig a nagyon csinos Simone Vernet és a férje. Az elnök felszólítására Pierre Robin így adta elő az esetet:

— Néhány hónappal ezelőtt séta közben arra lettem figyelmes, hogy az előttem haladó fiatal hölgy, a vádlott megbotlik és halkan felsikolt. Azonnal hozzásiettem és megkérdeztem tőle, hogy nagyon megütötte-e magát?

— Igen, — felelte halkan és a következő pillanatban megtántorodott. Átkaroltam, különben leesett volna. Az egyik padra ültem, ahol csakhamar magához tért. Hogy a kellemetlen csődületől megszabaduljak és mert a fiatal nő nem tudott lábára állni, kocsit hozattam. Kérdésemre megmondotta, hogy nem messze, a penzióban lakik és kért, hogy kísérem el. A penzióban nagyon megijedtek, rögtön szobájába vitték és ágyba fektették. Mielőtt eltávoztam, megkérdeztem a penzió tulajdonosnőjét, hogy kicsoda a lakója?

— Csak annyit tudok, hogy öt nap előtt költözött ide, — felelte. — Férje, aki mérnök, csak egy hét múlva érkezik. Éppen tegnap panaszkodott, hogy az ura pénz nélkül hagyta.

— Erre én — folytatta Pierre Robin — száz frankot adtam az asszonynak és utasítottam, hogy hívasson a beteg mellé orvost. Másnap majd érdeklődöm hogyléte iránt. A következő napon felkerestem és a háziasszony azzal fogadott, hogy a beteg szeretné megköszönni előzőkenységemet, menjek fel hozzá. Különben az az orvos éppen nála van.

— És ön felment?

— Igen. Az orvost csakugyan ott találtam. A beteg nagyon kedvesen hálálkodott és restelkedve köszönt meg a kölcsönt, amelyet adtam. Viszont az orvos mindenféle orvosságot, kötszereket rendelt és feltétlenül szükségesnek tartotta a kificamodott láb gyógyulására a masszázst. Ő is hajlandó volt — kérésemre — ezt elvállalni ötszáz frankért. Az orvos különben az az ur volt, — mutatott Robin a vádlott mellett ülő férfira.

— Igen, a férje, Robert Vernet, — szölt a bírő.

— Akkor mint orvos szerepelt. Én a háziasszonynak ezer frankot adtam át, mert nagyon sajnáltam volna, ha a szép asszony esetleg sánta maradna. Azután három nap múlva kétszáz, majd ismét háromszáz frankot adtam orvosságokra.

— Drága beteg, — jegyezte meg az elnök.

— Aztán következtek a fürdők. És egy különleges gyógyszer. Ezerötszáz frank. A férj nem jelentkezett, a penzióért is fizettem négyszáz frankot. És egy napon a beteg eltűnt. Szó nélkül elutazott. A háziasszonnyal beszélgetve sok mindent gyanusnak találtam és megtettem feljelentésemet.

— A többit tudjuk, — mondotta az elnök. — A rendőrségen már két teljesen hasonló eset miatt volt feljelentés. Egyszer szívgörccs, egyszer éhség miatt ájult el a hölgy. A rendőrség sehol sem találta a csaló házaspárt. A véletlen azonban úgy akarta, hogy a komédiánő negyedszer egy — detektív karjaiba ájult, aki azután nem a penzióba vitte, hanem ide hozta.

Az „ajulás” csalónőt férjével együtt hat havi börtönrre ítélték.

Erdélyi mérnök tragikus halála Hondurasban

Ermihályfalva, október 24.

Balogh Ferenc téglagyáros fia évekkal ezelőtt kivándorolt a kubai Hondurasba, ahol mint mérnök dolgozott. Ma levelet hozott a posta Balogh Ferencnek, amelyben Sonoguera város rendőrigazgatója közli vele, hogy fiát két és fél hónappal ezelőtt egy munkás törrel megölte. A tett okát a rendőrség nem ismeri és a tettes, akit Francesco Paz Martineznek hívnak, megsejtsésként. A rendőrigazgató megírja, hogy a mérnököt a La Ceiba temetőben barátai és ismerősei jelenlétében temették el. A levél mély részvét kifejezésével zárul és L. R. Backer rendőrigazgató helyettes írta alá.

Lelőtték Amerika 2. számú ellenségét,

akit negyven páncélautó, repülőraj és detektívcsereg üldözött

Az egykori medikus zseniális szélhámosságai — Arthur Floyd életének rémregénye

Washington, október 24.

Prettbey Floyd-ot, akit Dillinger halála után Amerikában második számú ellenségének kiáltottak ki, akinek lelkiismeretét több gyilkosság és számtalan gaztett terheli, az Ohio állambeli East Liverpool város mellett a rendőrök agyonlőtték.

A rendőrség emberei, csak óráig tartó autóval való üldözés és véres közelharc után tudták ártalmatlanná tenni a rettegett banditát.

Negyedfélezer detektív, a rendőrség 40 páncélautója és a légi rendőrség 14 repülőgépe nyolc nap óta hajszolta Arthur Floydot. Többször sikerült körülkeríteni a veszedelmes gangsztert, akit általában a „Banditák fantomjának” neveztek, de az utolsó pillanatban mindig sikerült áttörnie a rendőrgyűrűt és elmenekülnie. Mióta Dillinger, Amerika első számú közellensége a rendőrgolyóktól elpusztult, azóta az amerikai rendőrség nem tett olyan nagyarányú rendszabályokat, mint most, amikor Arthur Floyd-ot akarta ártalmatlanná tenni.

Vörös haj, magas homlok, merészen ivelt orr, három aranyplomba a felső fogsorban, a balkézen hiányzik a középső ujj,

ezen az ismertetőjelek, amelyeket Amerika legnagyobb rádióállomásai naponta többször kiáltottak az éterbe.

De minden hiábavaló volt. Ezek az ismertetőjelek már nem voltak meg. — New Yorkban és Chicagóban igen ügyes operatőrök találhatók, akik párszáz dollárért egészen megváltoztatják az ember képét.

Arthur Floyd, Amerika 2. számú közellensége még fiatalember volt. Mindössze 37 esztendő, de olyan mozgalmas mult van mögötte, hogy egy rémregényíróknak egész életében nem kellene új témát keresnie. Mint elődje, Dillinger, Arthur Floyd is

tisztelettel polgári családból származott.

Atyja San Franciskóban a legjobb hírnévnek örvendő. A gyermek azonban már iskoláskorában sorozatos csínytevéseket követ el. Később, mikor az egyetem orvosi fakultására iratkozott be, összeállt egy szélhámostársasággal, a melynek

az egyetem bonctani intézetéből sürűn szállította a halottakat.

A konzorciumnak nagy szüksége volt hullákra, amelyeket azután hamis nevek alatt temettetett el. Ezekre a nevekre, a melyek valójában csak a sírköveken léteztek,

a konzorcium jeles tagjai 50—100.000 dolláros életbiztosításokat kötöttek.

A halotti bizonyítvány után a társaságok ki is fizették ezeket a nem csekély összegeket. A „zseniális” idea a fiatal egyetemi hallgatótól származott, aki végül is

rajtavesztett leleményességén és két évre bevonult a fegyházba.

Büntetésének többi részét önmaga elengedte.

Sikerült ugyanis megszöknie a fegyházból.

Két társa segédkezett neki a szökésben, akik aztán leghűbb segítőitársai lettek.

A fegyházból való szabadulása után alkoholcsempészésre adta magát

és ez az üzlet nagyszerűen jövedelmezett. Senki sem tudta, hogyan vált lehetségessé a sokezer órhajó figyelmét kikerülni. Arthur Floyd ezuttal is hű maradt önmagához.

Egy tengeralattjáró hajón csempészte a szeszt a száraz Amerika területére. Csak később, mikor már vége volt a prohibíciónak, paffant ki a titok, hogy a hírhedt gangszternek saját buvárhajója volt.

amelyet tíz évvel ezelőtt vásárolt egy angliai hajógyárban.

Az alkoholizálalom felfüggesztésével sem vesztette el fejét Arthur Floyd.

Emberrablásokra és zsarolásokra vetette magát.

Dillingerrel ellentétben, Floyd és bandájának tagjai mindig ügyeltek arra, hogy az emberrablások elegánsan és lehetőleg vérontás nélkül hajtsák végre. Igen eredményesen működött és

két év alatt nem kevesebb mint háromszázezer dollárt inkassáltak be váltságdíjak címén.

Az emberrablásokat igen ügyesen hajtották végre. Leghíresebb esetük Mary Stoll, az ismert louisville-i milliós feleségének elrablása volt. Egy szép napon a Stoll-villában négy munkás jelent meg, felmutatták a postaigazgató-ság írásbeli utasítását és kijelentették, hogy a villa elavult telefonszerkezetét új és modern apparátussal cserélik ki.

A munkások egész nap dolgoztak és a villa minden helyiségébe bejutottak.

Munkájuk este 8 óráig tartott. Ebben az időben csak a milliós felesége és a komorna volt otthon. A banditák ek-

kor elérkezettnek látták az időt a csellekvésre.

A komornát kloroformmal elaltatták ugyancsak kloroformos vattát dugtak Mary Stoll asszony orra alá. Az eszméletlen asszonyt autóba cipelték és 120 kilométeres sebességgel elrobogtak vele. A férj 60.000 dolláros váltságdíjat fizetett.

Kétségkívül kissé drága telefonjavítás volt ez. Ilyen és hasonló bűncselekmények egész sorozata terhelte Arthur Floyd bandájának lelkét.

Amerika 2. számú ellensége is elesett tehát.

Biztosan jelentkeznek rövidesen a 3-ik számú.

Érdekes sajtópör a kolozsvári törvényszék előtt

Biztatásra propagálta-e a Friss Hírek a román—magyar perszonál-uniót

Kolozsvár, október 24.

Feltűnést keltő sajtópert tárgyalt kedden délután a kolozsvári törvényszék. Botos János, Mátyás János és dr. Veress Pál ellen államellenes izgatás vádját emelték, mert az azóta már megszűnt Friss Hírek című kolozsvári napilapban 1932. februárjában „Dunaállamot” jelszóval cikksorozatot írtak a román—magyar perszonálunió létrehozása érdekében.

Többszöri elhalasztás után tartották meg a főtárgyalást. Botos János, aki szerkesztője volt a lapnak, érdekes védekezést terjesztett elő:

— A cikkek tartalmáról és irányelveiről nemcsak tudtak Vajda Sándor volt miniszterelnök, Tilea volt államtitkár és Samsonovici állambiztonsági vezérigazgató, de egyenesen biztattak, hogy a román—magyar perszonálunió érdekében hangulatot csináljunk. Kérem állításom igazolására Vajda Sándor, Tilea Vio-

rel és Samsonovici tanuként való kihallgatását, — mondotta az újságíró.

Dr. Veress Pál csak annyit árult el vallomásaiban:

— Nagyon magas román személyiségtől kaptuk értesüléseinket, akinek nevét nem mondhatom meg.

Colfescu ügyész vádbeszédében kétségbevonata, hogy Vajda és Tilea éppen a Friss Hírek útján akart volna hangulatot szervezni a perszonálunió állítólagos tervéhez. Azt sem hiszi, hogy ehhez anyagot szolgáltatott volna.

— Nem kifogásolom, hogy hívjuk ide a törvényszék elé Tilea Viorelt, hadd mondja el maga, hogyan áll ez az ügy, — mondotta az ügyész.

A törvényszék elrendelte, hogy Tilea Viorel volt alminisztert idézzék meg és a tárgyalást november tizenkilencedikére halasztották.

Az esküdtek „nem”-mel szavaztak

Felmentették a Ciumetti meggyilkolásával vádolt rendőrtiszteket

A Ciumetti volt vasgárdista pénztáros meggyilkolásával vádolt rendőrtiszteket pörében az esküdtszék egész éjszaka át tartott tárgyalás után kedden hajnalban háromnegyed 6 órakor hirdette ki ítéletét. A perbeszéd után az esküdtek negyedórai tanácskozásra vonultak vissza, majd meghozták verdiktjüket, amelynek értelmében az összes bűnösségi kérdésekre nem-mel feleltek.

Napokig tartó tárgyalás után

Elítélték tiltott műtét miatt a két aradi orvost

Arad, október 24

Napokkal ezelőtt írtunk arról a tiltott műtét miatti perről, amely a törvényszék előtt dr. Gárdos és dr. Werner közismert aradi orvosok ellen folyt.

A vádirat szerint a két orvos a tiltott műtét halálát okozta Grodt Zoltánnak. Gárdos dr. azzal védekezett, hogy a műtétet csak Werner dr. orvosi bizonylata alapján végezte el és hogy a beteg nem a műtét következtében hanem mellhártyagyulladásban halt meg.

Ezzel szemben az ügyész fenntartotta az a vádat, amely szerint Werner dr. a bizonylatot csak később készítette el, hogy Gárdos dr.-nak módja legyen a védekezésre.

A védelem által válaszul felsorolt érveket a bíróság nem tette magáévá és a két orvost 5—5 havi elzárásra ítélte. Az ítélet városszerte nagy feltűnést kelt.

Egyébként úgy az elítéltek, mint az ügyész fellebbeztek.

Egy angol ujságíró helyszíni jelentése az asturiai vérfürdőről

Ezrével heverték a temetetlen halottak Ovideo utcáin

Marokkói benschülöttek foglalták el a forradalom főfészket s legalább 700 embert lőttek le és szurtak agyon a megszállás napján

London, október 24.

a harcok több mint 3 ezer emberéletet követeltek,

mert a felkelők makacsul, elkeseredetten védekeztek s egyáltalában nem gondoltak arra, hogy megadják magukat. Igaz, hogy a megtorló kormánycsapatok nem is igen voltak hajlandók a kegyelemadásra. Javarészüik marokkói színes volt, szívesen, sőt kéjjel öldökölt.

Amikor a kormánycsapatok a városba benyomultak, még mintegy ezer holttest hevert az utcán.

Egyrészüik már oszlásnak indult. Rendes temetésről szó sem lehetett. A csapatok összegyűjtötték a hullákat és elégették őket.

Az ujságíró azután azt hangsúlyozza, hogy a kegyetlenkedés mindkét oldalon egyaránt megvolt. Adatai szerint a felkelők nemcsak az összes rendőroket végezték ki, hanem még azok családtagjait is, azokat pedig, akikre nagyon haragudtak, meg is csonkították. Egy papot keresztre feszítettek, aztán elégették a holttestét. Sokat ártottak a városnak is. A fegyvergyárból származó ágyúkkal maguk is bámbázták a székesegyházat,

valamint a Nemzeti Bank fiókjának a palotáját. A bank pánceszekrényeit felrobbantották és kifosztották. Kirabolták az üzleteket is és az állomáson élelmiszer raktárt rendeztek be, hogy készletük legyen, ha vissza kell vonulniok. A felkelés első napján páncélos gépkocsikkal rohantak végig az utcákon s össze-vissza lövöldöztek.

A várost Ochoa tábornok foglalta el. A mikor a színes csapatok megszállták a külvárosokat,

a felkelők vezérei meg akartak szökni, de a színesek elfogták őket és nyomban felkoncolták.

Általában iszonyatos vérfürdő volt a megszállás napján. A marokkói benschülöttek legalább 700 felkelőt lőttek és szurtak agyon. A külvárosokban felmetezett hassal és kifordult belekkel heverték a hullák. A felkelők raktáraiban a kormánycsapatok még 15 tonna robbanóanyagot találtak.

Az angol ujságíró megállapítása szerint Asturia tartományában legalább 10 ezer ember halt meg a forradalom következtében. Javarészüik természetesen a forradalmárok közül került ki.

Francia vélemény szerint a magyar miniszterelnök varsói látogatásának politikailag nem lehet nagy jelentősége

Radziwill herceg, Pilsudszky bizalmasa kirohant Csehszlovákia ellen — Gömbös Krakkón és Bécsen keresztül hazaérkezett Budapestre

Varsó, október 24.

A Lengyelországban látogatóban levő Gömbös magyar miniszterelnök, mint jelentették, a lengyel fővárosból Krakóbba utazott, ahol nagy ünnepek közt fogadták. Hétfőn délután aztán el látogatott a közeli Wawelbe, ahol meg látogatta és megkoszorúzták Báthory István volt erdélyi fejedelem és lengyel király sírját. A koszorú elhelyezésénél Gömbös ezeket a szavakat mondotta:

— Eljöttök hozzád a magyarok erőt és kitartást meríteni.

Krakkót este 9 órakor hagyta el Gömbös és kisérte. A pályaudvaron Soubek gróf, a külügyminiszter helyettese bucsúztatta. Nagy közönség gyűlt össze s eljenezte lelkesen a vendégeket.

Krakkóból Bécsbe utazott a magyar miniszterelnök. Reggel 6 óra 30 perckor érkezett meg az osztrák fővárosba. Eredeti tervétől eltérően Bécsben nem kezdti tárgyalásokat s így érkezését nem is tekintették hivatalos látogatásnak. — Bécsben csak megpihent s aztán 8 óra 25 perckor folytatta útját Budapest felé. Délnél már otthon is volt.

A TEMPS VÉLEMÉNYE A LENGYEL—MAGYAR BARÁTKOZÁSRA

A felhivatalosnak nevezhető párisi Temps vezércikkben foglalkozott a magyar—lengyel barátkozással s ez a vezércikk világítja meg azt, hogy a francia hivatalos közvélemény mekkora jelentőséget tulajdonít a magyar miniszterelnök varsói látogatásának. Megállapítja a Temps, hogy a Varsóban elért eredmények nem jelentenek új politikai irányt. A Közép- és Kelet-Európa gazdasági megszervezéséről elhangzott szavaknak egyenesen a kisanant gazdasági politikája ellen irányuló értelmet adnak. Ez nem helyes értelmezés, hiszen a valóság az, hogy a három kisanant-állam sohasem zárta ki a széleskörű dunai együttműködés lehetőségét. Egyébként pedig alig volna elképzelhető, hogy Lengyelország amely mégiscsak szövetséges Romániának, állást foglaljon a kisanant ellen, ha nem szánta rá magát arra, hogy régi baráti kapcsolatait az

ujakért. Ez azonban nem valószínű. Következtetni lehet arra is — folytatja tovább a francia lap, — hogy a varsói megbeszélések érintették a békerevizio ügyét is, ebben a kérdésben azonban Varsó és Budapest igen nehezen juthatnak egyetértésre, mert a területi revizio Lengyelország számára is igen veszélyes lehetőségeket rejtegetne magában.

EGY MEGNYUGTATÓ NYILATKOZAT

A francia felhivatalos nyugodt fejtegetése elvette az élet a magyar—lengyel barátkozásnak, amelynek a francia álláspont szerint nem lehet olyan súlyos politikai jelentősége, hogy érdemes volna nyugtalankodni miatta. Gömbös magyar miniszterelnök varsói látogatása csak a két nép szellemi érintkezésében hozhat újat, egyébként olyan súlyos politikai szempontok állanak közéjük, hogy a lengyel—magyar közeledés az európai politikának új irányt nem szabhat, sőt még jelentősebb politikai tényezővé sem nőheti ki magát.

A nyugodt francia megítéléssel szemben azonban elhangzott egy lengyel nyilatkozat s ez már alkalmas arra, hogy különösen Csehszlovákiában nyugtalanságot keltsen s ha egyebet nem, hát sajátságos idezzen elő. Radziwill herceg, Pilsudszky marsall bizalmas híve, Gömbös elutazása után magához kérte a lengyel lapok képviselőit s nyilatkozatot adott nekik.

A nyilatkozat igen éles és támadó hangot üt meg Csehszlovákia felé, szinte azt látszik kidomborítani, hogy Lengyelország a csehek bosszantására rendezte meg a magyar—lengyel barátkozást.

— Természetes — mondotta a herceg, — hogy a magyar miniszterelnök varsói utjának politikai jelentősége is van, bár elsősorban a szellemi és gazdasági együttműködés lehetőségeit hordja magában. Más a rokonszenv és más a politika. Lengyelország sohasem felejtheti el a régi osztrák—magyar monarchiának, hogy mennyi jóindulattal kezelte a lengyelek ügyét s azt a segítséget sem felejté el, a melyet a magyarok 1920-ban nyújtottak neki. Ezzel egyidejűleg azonban nem felejtheti el azt sem, hogy ugyancsak 1920-ban a csehek mennyire igyekeztek ezt a magyar segítséget elgáncsolni. Végül pedig nem felejtheti el Lengyelország, hogy 400 ezer lengyel él cseh földön s ezek napról-napra az üldözés ezerféle formáját szenvedik el a csehszlovák hatóságok részéről. Ugyanazok miatt az okok miatt, amelyekből a lengyel—magyar barátság fakad, a lengyelek nem lehetnek jószíjjal Csehszlovákiával.

A Capitol-nóta vége:

Temesvár, mint saját hérlőjének alhérlője

A Ferdinánd-szálloda énterméért vissza-fizeti az egész épület bérletárát

Temesvár, október 24.

Mit szólnál ahhoz, édes polgártársam, ha kivennék téled egy szép négyszobás lakást havi 500 lejért, majd kiadnám neked ugyanennek a lakásnak egyetlen kis szobáját vagy mellékhelyiséget ugyanannyiért? Nyilván azt a választ kapnám, hogy bolond vagyok s magadat tartanád bolondnak, ha ilyesmibe belemennél. Ahol ilyen „üzlet” történik, ott „valami

büzlük Dániában. . .”

A Capitol mozi szédítő történetjére és egyéb botrányos városi ügyekre a Ferdinánd szálloda terembérlete teszi fel a koronát.

A bedőlt Capitol mozi, tudvalevőleg, nem építették fel s maútn itt az ősz, az ilyén már nem is építik. Talán jövőre és a legközelebbi évtizedekben sem. Hogyan, miért, azt senki se tudja. Az egész ügyet

„elkenték”, a bűnösöknek kutyabajuk kártyájáról szó sincs s a város közönsége teljesen tájékozatlanul áll. Egyszerűen elhallgattak az egész ügygel. Sutogják ugyan, hogy nemcsak a tetőzetben volt baj, hanem a falakban is, esetleg nem bírának el egy tartós vasszerkezetet, amelynek a beomlott faszerkezetű tető helyébe kellene kerülnie. Ezt ugyan csak mint kőszá híresztelést említjük fel, nem akarjuk előre elriasztani a közönséget, ha egyszer mégis felépülne a Capitol. Reméljük, hogy a második építkezésnél nem merik megsérteni az üzembiztonság elveit. Végeredményben azonban a Capitol ismeretlen okoktól és erőktől gátolva, mégsem épült fel, a mozi, amely nemcsak Románia legszebb mozgósínháza, hanem a legnagyobbak és legpompásabbak egyike volt egész Közép-Európában, ott áll némán és titokzatosan, egy rácszkábtal ideiglenes tetőzetel, mint Temesvár Skoda-ügyének hatalmas siremléke.

Ilyenformán a város más helyiség után nézett, amely a Capitolt pótolná. Eleinte az volt a terv, hogy megveszik a Fórum mozit. A tárgyalások meg is indultak, de nem vezettek eredményre. A Fórum tulajdonosainak nem is érdemes most eladni a mozit, amely a Capitol beomlásával első mozivá lépett elő és jövedelme hatalmas meggyarapodását köszönheti a Capitol szerencsétlenségének. Ha a Fórum igazgatóiban volna egy csepp ironia, megleghangu köszönőlevelet intéznének a városhoz.

Hosszu ingadozás után a város a Ferdinánd-szálló éttermében állapodott meg. Ezt alakítják át mintegy 350 ülőhellyel mozi céljaira. Ez lesz a gyönyörű Capitol korcs utóda. A Ferdinánd-szállodát tudvalevőleg régóta Avram Nicolau szenátor bérlé, politikai összeköttetései és érdemeire való tekintettel évi 150 ezer lejért.

Viszont a város ugyanezt az összeget adja Nikolaunak moziaterembérlet címén. Vagyis

ugyanannyit fizet az egyetlen helyiségért, mint amennyit az egész hatalmas, vendéglőt, illetve kávéházat, az emeleten koncerttermet, rengeteg hotel-szobát tartalmazó épületkomplexumért.

Ilyen üzleti szellem irányítja a városi tanácsot, amikor a közvagyonról van szó.

Mellesleg megemlítjük, hogy a terem átalakítása mozi céljaira mintegy negyedmillióba kerül s az is kérdéses, hogy kifizetődik-e a nagy Capitol helyébe megnyitni ezt a kicsi Capitolt, mikor a városnak más mozgósínházai is vannak. Ezek azonban részletkérdések. Nem kételkedünk abban, hogy a város vezetősége ezalkalommal is megtalálja a formai elintézés módját és meg fogja magyarázni, hogy tekintettel az adott helyzetre és régebbi kötelezettségekre és mit tudni mi-re, nem tehetett másképp. Nem kételkedünk benne, hiszen ha meg tudták csavarintani a paragrafusokat és határozatokat, a mikor a piaristák vagyónát kellett elvinni, amikor a patkányirtó mérget három szoros áron kellett vásárolni a közönségre, amikor keresztülhajtolták a telekspekulációkat, ahol a befolyásos urak tiszteres értékű telkeket kaptak külvárosi, potom áron felvásárolt vagy ajándékba kapott földjeikért — miért ne tudnák most is keresztülvinni az akaratukat? Hogy pedig a város lakosságának mi a véleménye az egész Capitol-ügyről, az építkezéstől kezdve a Ferdinánd szállodába való átköltöztetésig — azzal ugyan ki törődik? Tanácsválasztás sehol a láthatáron...

A protekció és korrupció a közhivatalok körül ősi és szinte kiirthatatlan szokás. A temesvári ideiglenes tanács azonban eddigi működése alatt olyan mohóságot és cinizmust tanusított e téren, a mely párját ritkítja az erdélyi és bánsági városok történetében...

(k. g.)

Törvényen kívül helyeztek Bulgáriában hat terroristát

Szofia, október 24.

Georgieff-kormány rendeletet adott ki, a mely szerint a Mihajlov vezetése alatt álló terrorista szervezet utolsó hat tagját törvényen kívül helyezi. Ez a rendelkezés bárkit felhatalmaz arra, hogy Bulgária területén a hat terrorista közül bármelyiket büntetés nélkül megölhesse.

HIREK

Pesti kis riport

A törzsvendég halála

Budapest, október 23.

Ez a történet csak Pesten történhetett. A napokban meghalt egy törzsvendég. Egyik körüli kávéház elkényeztetett vendége, aki negyven esztendőn át bágyadozott a pihenés kövére, a kávéházi márványlapnál. Negyven éven át mindennap pontosan megjelent s helyet foglalt a karosszékben és a kávéházi ablak nagy üvege mögül hol bémésködött a semmibe, hol pedig megbeszélte barátai Magyarországra, Európára, illetve az emberiség sorsát.

Ugy járt kávéházba, mint a pontos hivatalnok. Egyszer sem késett s ha üres maradt a helye, tudták, hogy beteg. Agglegény volt, magánosan élt. Ha beteg volt, meglátogatták a főpincérek, sőt felszaladt hozzá az újságosgyerek is, hogy nem parancsol-e valamit.

Kedvelte is a személyzet. A tisztességes hangon bizalmaskodó pincérek, a fanyar arcú cukrászasszony, a totyogó trafikos, — ezek voltak a családja.

Voltak apró privilégiumai. Nyíltan ki téphet a napilapokból azt az oldalt, a melyet érdemesnek ítélt arra, hogy félre tegye, színiültig töltötték a vizes poharat feketével.

A törzsvendég pesti ember volt, ennek a városnak ahhoz a furcsa szektájához tartozott, amely valami különös keleti lustasággal naponta több órán át télen-kedek, ábrándozva a cigarettafüstös levegőben.

A házasságot elintézte kissé fanyar akasztófahumoralis.

— Minek nősüljek? A ruhagombokat felvarrja a ruhafáros, ha félrecsuszik a nyakkendőm, megigazítja a cukrászasszony; ha pedig fáj a fejem, piramidot hozat kedvencem, a főúr.

Ezelőtt két héttel súlyos beteg lett. Meglátogatta kávéházi családja. A törzsvendég a betegágyban így szólt hozzájuk:

— Gyerekek, úgy érzem, hogy helyet változtatok, a Mennyei Kávéházba fogok járni. Ott leszék törzsvendég. Arra kérek benneteket, hogy amikor a ravatalozóhoz visztek majd, álljon meg egy pillanatra a kávéház előtt a tetemszállító-kocsi. Egy pillanatra, hogy bucsuzzam és tisztelegjek a helynek, ahol az életem jórészt leélt.

Megvigasztalták. De a törzsvendég csakugyan megérezte a véget. Másnap meghalt.

És teljesedett utolsó kívánsága. A kávéház előtt megállt a halottat szállító autó, kijött a főpincér, pincérek, cukrászasszony, telefonos, trafikos, mindenki.

Álltak a fekete kocsi előtt. Hajadonfőt és könnyes szemmel fogadták a halott törzsvendég egyperces tisztelgését.

(dió)

— **Érmihályfalvai hírek.** Tudósítónk jelenti: Pár nappal ezelőtt megemlékeztünk róla, hogy P. Kovács Kálmán elutazott és gyermekeit bezárta a lakásba. A nagyobbik gyermek csakhamar gyufát keresett és a szobában gyújtogatni kezdett. A tűztől lángot fogott a ruhája és a gyermek, mire megmentették, teljesen összeégett. A szerencsétlenül járt gyermeket három orvos kezelte és mindent elkövettek, hogy megmentsék az életnek, azonban a gyermek öt napos keserves kínzódás után meghalt. — **Érdeklődés a múlt hó végén kigyúlt egy kazal szalma és a folyó hó közepéig sűrű egymásutánban mintegy 12 tüzeset fordult elő.** A hatóság emberei állandóan permanenciában voltak, sőt a falu is őrseget szervezett, de a tüzesetek mégsem szűntek meg. Az utóbbi napokban elmaradtak a tüzek és a tüzkakas Szalacs községben ütötte fel a fejét. A napokban kigyulladt Jakab Lajos ig. tanító szalmája, közel utána a református iskola mellett levő, nád-dal fedett árnyékszék és ugyanazon éjjel a községyi jegyző csürje, a benne levő takarmánnyal együtt. A falu kétségbe van esve, fél, hogy ott is az érendei esetek fognak megismétlődni.

— **Megijedt a csendőrtől és lecsúszott az első emeletről a betörő.** Kolozsvárról jelentik: Alsózsukon Dobonai József rovtomultu betörő éppen egyik egyszemélyes épület ablakán akart behatolni, mikor feltűnt a csendőrrőjára. A betörő úgy megijedt, hogy az ötméteres magasságból lezuhant az utra és súlyosan megsérült. A kolozsvári klinikára szállították. Felgyógyulása után átadják az ügyészségnek.

Az amerikai bíróság tudvalevőleg merőben különbözik az európai igazságszolgáltatástól. A különbséget szemléltetlően bizonyítja ez a négy jogeset. Pletykásgal vádolt asszony került a bíró elé. Szomszédnői panaszolták be tühretelen pletykázása miatt. A bíró nem sokat teketóriázott, hanem arra ítélte az asszonyt, hogy hetenként egyszer jelenjék meg a rendőrségen és két órát töltsön ott — mély hallgatásban. Nem érdektelen a másik eset sem. Fiatalember került a bíró elé azzal a váddal, hogy nagybátyját megoerte, mert nem adott neki pénzt mulatságra. A fiatalember mulatni vágyó idegeinek lecsillapítására a bíró arra ítélte, hogy három napon át ügyben maradjon Eszerint Amerikában a nagybácsi megperését az unokaöccs heperi ki. Nort Carolinában három diák kinyitott egy sírt, hogy a benne levő csontvázon „tanulmányokat végezzen”. A bíró arra ítélte őket, hogy külön-külön két-két éjszakát töltsenek el a temető egyik házában pincéjében. Hogy kísérletekről a bíróság gondoskodott-e, arról nem szól a híradás. Cincinattiban egy verekedő házaspár a bíró elé járult, kijelentve, hogy aláveti magát döntésének. A bíró egyiket keletre, a másikat nyugatra küldte, 500 — 500 kilométer távolságra. Mindegyiküknek egy hónapot kell ilyen messze külön tölteniük. Ha egymásnak valóik, — jelentette ki a bíró — akkor ez a távolság közelebb hozza őket, ha azonban nem következnek be, akkor legfőbb ideje megindítani a válópert. Vannak még bírák Amerikában!

Eltűnt egy nagy utasszállító repülőgép

— valószínűleg a tengerbe veszett

Kalkutta, október 24.

A London és Melbourne közötti légijárat egyik utasszállító repülőgépe, amelynek már pénteken kellett volna megérkeznie Lanceltonból Singaporéba, öt nap óta nem ad életjelet magáról.

A repülőgép felkutatására több katonai repülőgép indult el, azonban egyik sem

tudott az utasszállító gép nyomára akadni és kénytelenek voltak visszatérni állomáshelyükre.

A hatóságok lemondtak arról, hogy a gépet megtalálják és azt hiszik, hogy a hatalmas új gép, amelyben 9 utas és 2 pilóta ült, a tengerbe zuhant és valamennyi utasa ott veszett.

PAVELICS DR.

a horvát függetlenségi mozgalom Torinóban elfogott vezére, aki a jugoszláv király elleni merénylet előkészítésének állítólag részese volt.

— **Nincs érdeklődés a bihari és szilágysági alma és dió iránt.** Margittáról jelentik: Bár korántsem oly mértékben, mint tavaly, a bihari és szilágysági dió- és almatermés ebben az évben is eléggé jelentékeny volt s minőségre sem maradt a tavalyi mögött. Ennek dacára az idén alig mutatkozik valamelyes érdeklődés s amíg tavaly a Rézálja és Szilágyság egész termését kiszállították s egyes termelők válogatott almáért 15—17, dióért 20—22 lejese rekordárakat értek el, ebben az évben az almáért kilónként 4—5 lejé kínálnak, a dióért 9—10 lejé, de még ilyen áron is csak igen korlátozott mennyiségben lehet eladni, mert a különböző kiállításai és fizetési nehézségek miatt külföldi érdeklődés egyáltalán nincs. A négy-öt lejes almaárak, a gyümölcstelepek rendszeres kezelése esetén, még a termelési költséget sem fizetik vissza, de a termelők már ilyen, sőt olcsóbb áron is szívesen adnának el, a jelenlegi kiállítások szerint azonban az ideai almatermés a termelők raktáraiban fog tönkremenni, vagy gyümölcspálinkának dolgozzák fel, ami — tekintve a pálinka alacsony árát, — majdnem ugyanennyit jelent.

— **Erdélyi szélhámosokat fogtak Magyarországon.** Nyiregyházaról jelentik: A mátészalkai csendőrség két veszedelmes erdélyi szélhámost fogott el és adott át a nyiregyházi ügyészségnek Lebovics Ábrahám és Siff Lajos személyében. Mindketten Erdélyből szöktek át magyar területre, álnevet használtak és hol újságíróknak, hol tisztneknek adta ki magukat, hamis pecsétekkel ellátott gyűjtőívek útján több gazdag embertől adományokat csaltak ki. Zsákmanjuk több száz pengő volt, amikor a csendőrök rajtuk ütöttek.

— **Csikmegeyi hírek.** Csikszederéről jelentik: Dr. Ojetea Valér főispán a napokban érkekezletre hívta a vármegyeházára a megye magyar-párti vezetését és közgazdasági irányítóit. Előadta, hogy az állampénztár által kibocsátott belföldi kölcsönnel kapcsolatosan elvárja mindenkitől, hogy azt támogassa. Ezzel kapcsolatosan a vármegye közbiztokosságának vezetőit hívta érkekezletre a főispán, melyen az erdélyi hatóságok is megjelentek. Ennek során a megyefőnök hangsúlyozta minden vagyonköl-

zösségtől elvárja, hogy tehetségéhez mérten részt vegyen a belföldi kölcsönjegyzésben. A közbiztokosságok vezetői, Bujoreanu erdömérnök ajánlatával kapcsolatosan, nyomban érkekezletet tartottak dr. Píner Árpád ügyvédi irodájában, melyen dr. Pál Gábor képviselő is jelen volt. Egyhanguan elhatározták, hogy a kérdéssel kapcsolatosan november 10-iken a csikszederi közbiztokosság székházában, az egész megyére kiterjedő érkekezletet hívnak össze. Ezen részletesen megtárgyalják a sürgős teendőket s a kérdésben egységes álláspontot foglalnak el. — A megye tanítói között általános elkeseredést idézett elő az a körülmény, hogy az állam más alkalmazottaival ellentétben, ők mind a mai napig sem kapták meg szeptember havi járandóságukat. Értesüléseink szerint, ha a héten sem fizetnek, erőlyes sürgető lépésre határozzák magukat. — A csikszederi pénzügyi kirendeltség biztosa elhatározta, hogy rendet terem az elszaporodott és szűnni nem akaró tiltott pálinkafőzés körül. Beadvánnyal fordult az ügyészséghez, melyben a megye egész területére érvényes házkutatási engedélyt kért. Így akarja a vagyon és erkölcsök egyaránt romboló pálinkafőzést megszüntetni.

— **REKORDHIREK.** Az ikertestvérek nagy, nemzetközi mezőnyében két német asszony tartja a rekordot, akik most ülték meg születésük — kilencvenedik évfordulóját. A két idősecske hölgy a hamburgkönyeki, kiöchrodei szeretetházban éldegél. Névszerint Jünge Cecilia és Teréz. Amint már mondani szokták ilyenkor, mindketten a legkitűnőbb egészségnek örvendenek és születésnapjukat a legvidorabb kedéllyel ülték meg. De így van a valóságban is, egyébként a — bevallottan szép kort megért két hölgy, a legéltebb ember-kettőse a világnak, no mert egyedül is szép a kilencvenes kor, hát még parallel lepergetve a furcsaszép esztendőket?

— **Hunyadmegyei hírek.** Dévai tudósítónk: A dévai római katolikus Oltáregylet november 1 és 5 között a szentfencendi zárda dísztermében egyházművészeti kiállítást rendez. — Knebel Jakab és neje petrozsényi lakosok vasárnap tartották gyémántlakodalmukat. — Szászvároson a városi tanács egy könyvelői állásra hirdetett pályázatot. — P. Ferenczy Vendel sebeshelyi katolikus plebános most ünnepele pappá szentelésének 50 éves évfordulóját. Az aranymisés lelkeszt papтары és hívei meleg ünneplésben részesítették. — Horváth László szintársulata folyó hó 22-én kezdte meg Déván szezonját. — Megírta a B. L., hogy a dévai városházán a tisztviselői kinevezések revíziója következtében két magyar tisztviselőt elbocsátottak állásából. Az elbocsátások most tovább folytatódhatnak. Özv. dr. Dragicsné Stefánovics Gabriella és Selme-rean Joan városi tisztviselők az újabb áldozatok, akik szintén megfellebbezték elbocsátatásukat.

— **Ujdonság!** Ady és Léda, írta Révész Béla. Ady Endre több mint száz ismeretlen leveleivel, verskézirataival, 21 fényképpel és egyéb mellékletekkel. Dante kiadás. 336 oldal ára 144 lej. Kapható a Brassói Lapok könyv-osztályában, Brassó, Kapu-utca 56—58, az udvarban.

ABLAK

Antinevralgic

DR. NANU MUSCEL

az egyedüli gyógyszer influenza, migren idegzsákak, stb., ellen. Csakis eredeti csomagolásban árusítják. Minden dobozban az orvos jelzésével ellátott 2 kapszula (ostyában) van.

Kapható gyógyszerárakban és drogériákban

— **Törött nyakcsigolyával teniszez.** Londonból jelentik: Peniger ismert angol teniszjátékos néhány nappal ezelőtt elme az orvosához, azzal a panasszal, hogy gyakran fáj a nyaka. Az orvos megvizsgálta s megdöbbenve kiáltott fel: „Kedv barátom, a maga nyakcsigolyája el van törve!” Kiderült, hogy a híres sportember csigolyája tizenhat évvel ezelőtt a háborúban gránátrobbanás következtében megsérült, de azóta magától összeforrott s csak néha fáj. Ezért Peniger, orvosa szerint nyugodtan teniszezhet tovább.

(*) **12 Szék.** Az új szovjetirodalom két ki-tűnő reprezentánsa, Ilf és Petrov „12 Szék” címen regényt írt, amely Moszkvában immár negyedik kiadását érte el s több európai nyelven is nagy sikert aratott. A regény magyarul is megjelent. Mulatságos történet keretében detektívszerű hajszák folynak egy székéből álló szalagmunka után, melyet kommunisták elrekkváltak: a 12 szék egy-egyében kincseket érő ékszereket rejtett tulajdonosa, aki ezt halálóságján valjára be örökösenek. A briliáns humoru kalandos mese leírásában a szerzők a szovjet társadalmi, gazdasági és kulturális viszonyainak. S mindez oly ötletes, lényeges és könnyed szellemességgel, hogy holsem zökken ki a tiszta irodalmiság hangjából. A 408 oldalas vaskos könyv ára fűzve 102 Lei, kötve 132 Lei a Brassói Lapok könyv-osztályában Brassó, Kapu-utca 56—58 az udvarban.

★ **A „Nemibetegségek és a Házasság”,** szerző orvosi közlemény. Megrendelhető a szerzőnél: Dr. Gergely József börtöngyógyász Targu-Mures, Calarasilor 14. Ára 15 Lei.

★ **A bukaresti református egyház** a főváros központjában levő Str. Theodor Aman 24. szám alatt levő Leányotthonban erdélyi egyetemes hallgatóknak, hivatalos dolgait elvégzésére érkező nők, háztartási alkalmazottak részére kényelmes, tiszta lakószobát, fürdőszobával és vi 500, napi 40, havi 300 és napi 20 és 15 lej árkakkal lehet kapni. A Vezetőség.

— **A gyomorfájás, gyomornyomás, bélszárgaság, alhasi vérbőség, nagyfokú erjedés, rohamos emésztés, fehér nyelylepedék, kábultság, szédülés, halvány arcszín, migrén, kedvetlenesség, a természetes „Ferenc József” keserűvíz használatát által igen sok esetben hamarosan elmulik. Az orvosi világ azért nyilatkozik, hogy legnagyobb elismeréssel a magyar Ferenc József vizről, mert hatása izgékony bélrendszere egyéneknek is megbízható és rendkívül enyhe.**

November 11-ig lehet áron utazni Bukarestbe

Bukarest, október 24.

Tekintettel arra, hogy a Károly-pályán levő ipari kiállítást a hónap végéig meghosszabbították, annak látogatói október 31-ig ugyanazzal a jeggyel utazhatnak vissza kiindulási állomásukra, mellyel a fővárosba utaztak. Az egy menetjegyet a kiállításon kell láttatni a visszautazásra való érvényességet.

Az államvasutak vezérigazgatója egyébként újabb kedvezményt engedélyezett a fővárosra vonatkozólag. Ugyanazzal a jeggyel, amellyel Bukarestbe utaztak, térhetnek vissza az ott azok is, akik az október 23-ikától november 11-ig tartó kutyá-származási kiállítást meglátogatják. A vonat jegyet szintén a kiállításon láttatni kell a CFR egy tisztviselője minden lőn díjazás nélkül. Ennél a kedvezményről is csak a rapid-ticketet a visszautazáskor megfizetni.

Butorgyári

gyárvezető

elsőrendű erő, detaillrozásban perfekt, szabab gyakorlattal telvéttik

Székeley & Réti Butorgyár R. T. M.

Targu-Mures.

(Kivona)

Iskola Alapítvány - Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár © Fundatia pentru Școală - BCU Cluj-Napoca.

Reflexiók a kolozsvári színiszezonhoz

A „minden jó, ha vége jó” közmondás a kolozsvári Magyar Színház idei szezonjával kapcsolatos beszámolóinkban egyelőre csak fordítva szerepelhet... Mert itt éppen az a közönség kezeskedik a valószínűleg mindvégig sikeres idénnyel, hogy a színház a legteljesebb látogatottság jegyében indult meg és úgy is maradt... Estéről-estére megtelik a tágas befogadóképességű nézőtér, amely a többé-kevésbé komplettnek minősíthető gárda sorozatos teljesítményén kívül a szerencsésen összehámozott másoknak és Kádár Imre dr művészi igazgató feltétlenül szakavatott rendezésének köszönhető.

Már az is sokat jelent, hogy a színházról annyit beszélnek! — jegyezte meg a multkorban egy színházi berkekben otthonos úriember... És valóban így van! A hangulat ébrentartását minden segíti jobban elő, mint az a körülmény, hogy a közönség egy-egy előadással nemcsak utólagosan, hanem a premiért megelőzőleg is sokat foglalkozik. Így volt ez például a „kalotaszegi” János Vitéz előadásával is, amelyet olyan túlfűtött lázas várakozás előzött meg, amely csak egészen kivételes esetekben tapasztalható... Az csak hasznos volt aztán a színháznak, hogy az előadás meg is felelt a várakozásnak... Kós Károly mesés diszleteiről, a régi, forró színházi esték emlékeit visszaidéző atmoszféráról, az egész gördülékeny előadásról érthetően még most is szívesen beszélnek...

A „Vadvirág” hangulatos előadásai csak megerősítették a színházjáró közönség indokolt bizalmát. Indig Ottó kissé tuljajozs reklámmal hirdetett új darabja, a „Magasiskola” eddigi négy előadást ért meg... Sokaknak határozottan tetszett, bár kétségtelen, hogy Indignek a „Torockói menyasszony” newyorki előadásai, anyagi szempontból is, sokkal többet jelentenek...

Bródy Sándor emlékének a „Dada” előadásával hódolt a kolozsvári Magyar Színház. Az előadás, a címszereplő Gordon Julián kívül, különösen Berengh Béla, Tóth Elek, Fényes Alice és Vermes Kató arattak sikert remek alakításaikkal. Azt hisszük, hogy a közönség óhajának teszünk eleget, amikor megemlítjük, hogy a végtelenül tehetséges és keveset foglalkoztatott Berengh Bélát vezetőszerepekben is szeretnénk már látni... Amivel a színház tulajdonképpen saját magának tesz szíveskedést.

Harmath Jolánt, Váro Anniet, Solymosán Magdát, a színház új színésznőit szereti a közönség... Jenei J. János, a bonviván, népszerűség szempontjából még nem futott be. A kvalifikációs Balázs Samu, ismert jó színész. A tehetséges Kovács Györgyöt szintén szeretik. Ugyanezt mondhatjuk a hallatlan népszerűségű Tompa Sándorról, mindenki „Pufi”-járól, aki pompás alakításaival egész Kolozsvárt „megfőzte”. Tompa Bélát sem kell újólág bemutatnunk a közönségnek, már régen kialakult, előnyös véleménye van róla... És mit mondjunk Benes Ilonáról, vagy az aranyos Miklóssy Margitról, aki — nem haragszik meg ugyebár? — a „bekebeli” (remek) színjátszást képviseli Kolozsvárt... A törekeny, finom Bárdy Teréz is rokonszenves erőssége a társulatnak. Stefanidesz Ily kellemes jelenség és jól táncol...

Mindent összegezve: úgy a színház, mint a közönség ismeri kötelességét, tehát egy-egy szezon mérlegét természetesen is a kölcsönösség elve tartja egyensúlyban... Jó színészekkel, jó darabokkal, jó kiállításban, ez a látogatottság nyílt titka... Eddig még középben áll a mérleg mutatója és minden arról kezeskedik, hogy a nivó sem fog süllyedni és így az érdeklődés sem fog csapnani...

A színház — mint ismeretes — tervbe vette nyolc-tíz erdélyi premier lepergetését, amit általában kíváncsisággal várnak. Ez csak azt igazolja, hogy a színház valóban üdvös programja nemcsak az erdélyi írók, hanem a közönség szempontjából is jelentős. Magunk is érdeklődéssel nézünk a jelzett kolozsvári bemutatók elé, amelyek közül kétségtelenül nem egy, de több is, budapesti, sőt esetleg külföldi siker „trambulinja” lesz...

Más szempontokból is öröndetes jelenség ez a mindenképpen sikeresen indult szezon, mert bizonyítja, hogy az ezernyi megpróbáltatással teli kisebbségi sors sem őrít meg teljesen az emberek kulturális igényét és nem fásít el véglegesen senkit... Sőt! Mintha most fokozottan éreznék mindenki, hogy nemcsak kötelesség, hanem sokkal több, valóságos miszió a szintén gondokkal küzdő erdélyi magyar színjátszást, erőhöz mérten, minél jobban támogatni! Talán soha nem állt közelebb egymáshoz a színház és közönség! Hálások egymásnak, már csak azért a pusztá tényért is, hogy egyáltalán léteznek! Hiszen úgy egymásra vannak utalva!

És mindezen túl még két jelentős tényező dominál: nemcsak a színház, hanem a közönség is megelégedett! Ez pedig — bár ismétlésekbe bocsátkozunk — csak a szintársulat és a rendezés javára írható!

Rá is írtuk!

Bukarestben döntöttek...

Eredmény: 10:1 a többség javára!

Egymagában Mózes gyógyszerész sem lehet próféta Kolozsvár új időközi-bizottságában

Elnököstől, mindenestől tizenegy név szerepel a 77 százalékosan még most is kisebbségi lakosságú Kolozsvár legújabb (még nem lehet megállapítani, hogy „legfrissebb” is) időközi bizottságában. Nemzetiséget illetőleg nem nehéz az osztályozás: Mózes Károlyon, a liberálisok előtt jól „beschreibolt” gyógyszerészen kívül, valamennyien többségiek. Abban az értelemben is, hogy az egyetlen kisebbségivel szemben tizen vannak.

Az előmérkőzés után, illetőleg az időközi bizottságban előzetesen kitört személyi harcok elültével, általános feltűnést keltett az újabb meccs eredménye, amely 10:1 arányban végződött a többségiek javára. Az eredményt pedig, a többi kisebbséggel együtt nagyon megsínyli Kolozsvár adófizető magyarsága, amely számarányához mérten, ha nem is megfelelő, de még csak méltányos képviselőhöz sem jutott.

Valahogyan a polgárság háta mögött zajlott le minden. Nem került sor arra, hogy a választópolgárok véleményét is kikérjék, csak a mindennél hatalmasabb pártpolitika beszélt...

Az eredményt már ismerjük. Tudjuk, hogy egyetlen kisebbségi nem lehet próféta az időközi bizottságban, még akkor sem, ha történetesen Mózesnek hívják...

Pillanatnyilag azonban mégis az a helyzet, hogy mindez befejezett tény. Annnyira, hogy már az új időközi bizottság kinevezéséről szóló leirat is megérkezett a városházára.

Tíz az egyhez. Nevetni lehetne rajta, ha nem lenne olyan szomorúan végzetes ez a politikai kohókban kifőzött számarány!

Hetvenkét százalékos kisebbségi lakosság. Szerencsétlen szám, ha úgy vesszük...

77. Két hetes. A belügyminisztériumnak, a jelek szerint, „nagyon fiatal”...!!!

ABLAK

Vége nekem is van felfedeztettem Hölgydirigens az illető, női Toscanini, de korai illetőleg határozottan bókolnék, ha Toscanini-nek nevezném. A kolozsvári postán láttam a „hizlaldák” tulajdonosaiból heves irigységet kiváltó regáti „cucoana”-t, amint fiatalasszony-lányával egy üvegezett ajtaju, szűk telefonfülkébe préselődött be. (Hozzávetőleges számításom szerint legalább negyedmázsányi kimaradt belőle!) Lányka beszélt, alkalmasint a „zatyvával”, a tisztas aggastyánnal, akit — pénzkerésről lévén szó — duhajul és kedélyesen „papico”-nak nevezett. Anyja közben — laikus létem ellenére leszögezhetem — olyan lendületesen dirigált, hogy ha mindez nem a kolozsvári posán, hanem a milánói „Scala”-ban zajlott volna le, Toscanini már régen „fatig” lenne... Nem szölt egy árva kukkot sem, csak vezényelt... A hangverseny, illetőleg a beszélgetés megkezdését azzal jelezte, hogy briliáns-gyűrűjével aprókat kocogtatott az üvegezett ajtón, majd magába lendült karjával sorban jelezte, hol kell a hangot emelni, hol kell valamit „kitartani”, sőt amikor a figyelmetlen fiatalasszony kevesebb pénzt mondott be, vagyis „falsot fogott”, szemrehányóan az egészet leintette, majd újra kocogtatott és előlőről dirigált mindent... Egészen addig, amíg a másik oda nem szölt a „le-papicozott” öregnek, hogy: „Mamicio mai spune pa’pal”, azaz „Anyuci még „pá-pá”-t mond!” Azután, bár nem tapsoltam, többször meghajította magát a trabális karmester-anyó... És miért mindez a hajbókolás? Mert néhányszor az ajtónak kellett rugaszkodni... Beleszoruult a fülkébe! De kijött és most attól rettegek, hogy éjnek idején, valamelyik sötét, néptelen sikátorban összetalálkozom vele!

A kiszípolozás magasiskolája...

Két bőrt huzott le a vízművek igazgatósága a fellegvári lakosságról

Leszerelték a szegény munkás családok összekuporgatott lejeiből felállított közutakat

Szerfőltt jellemző fegyvertény gyarapítja most a kolozsvári vízműveknek a lakossággal szembeni stratégiáját... Az áldozatok ezuttal a háboru után létesült városrészek, az úgynevezett „Fellegvári-utjtelep”-nek lakosai.

Az úgy megértéséhez szükséges megemlítenünk, hogy a kérdéses városrész, jóllehet közvetlenül a világháboru végétől, tehát már az „ujkor”-ban épült fel, csak hat évvel ezelőtt, 1928-ban ismerkedett meg a „vízvezeték” néven szereplő technikai vívmánnyal. Akkor sikerült csak ugyanis a háztulajdonosoknak a vízművek igazgatóságával tárgyalásokba bocsátkozni...

Szükséges azt is tudni, hogy a fellegvári utjtelepet jobbadán egészen kisemberek, földhözragadt vasutas és nehéz gondokkal küzdő munkáscsaládok lakják, amelyeknek 4000 lei előteremtése valósággal a lehetetlenséggel határos. Azért mindnyájan (mintegy háromszázan) lefizették ezt az összeget, mert a vízművek igazgatósága csak úgy volt hajlandó „belekezezeni”... Két éven keresztül fizették, megfelelő kamattal együtt, természetesen, de csak sikerült valahogyan kiadniok...

Ezzel szemben a vízművek? Ahelyett, hogy a vizet minden „háztulajdonoshoz” külön-külön bevezette volna, két közutat állított fel a telep egyik utcáján. Azokból is csak naponként négy órában keresztül merhetett vizet a lakosság...

A vízdíjakat viszont rendszeresen fizették a lakosok, akik már a különös állapotokba is beleenyogtak... Így folyt az élet és naponként négy órában át a víz, egészen mostanáig. De mit nem tesz a vízmű?

A telep lakosságának legnagyobb ámulatára megjelentek az intézmény emberei és leszerelték az utcai vízvezetéseket, nyilván azzal a céllal, hogy vezetések be ki-ki saját portájára, ha történetesen vizet igényel...

Mert az igazgatóságnak rossz a memóriája. Elfelejtette, hogy hat évvel ezelőtt a fellegvári-utjtelep lakosaival fizettette meg a közutak felállítását... Nem is olyan olcsón... és hogy azóta se maradtak el a vízdíjakkal!

Kétségtelen, hogy az ilyen esetek nem növelik a vízművek népszerűségét, amelyet az utóbbi időben ez a kiszípolozási politika már amugyis a kelletnél jobban megnyírta!

Hova menjen az a víz nélkül maradt 300 család panasza? Talán a vízművekhez...?

A körülmények erősen sürgetik, hogy véget vessenek az effajta gazdálkodásnak, vagy még inkább garázdálkodásnak!

Több emberiséget, uraim!

Bár ahogy a vízműveket általában ismerik, sok víz folyik le még addig — a fellegvári utjtelep lakosainak homlokán!!

Kiállításra készülnek két kolozsvári műteremben...

Két kolozsvári festőművész közeli kiállításáról akarunk néhány szót szólni, már csak abban a reményben is, hátha kedvet kapnak az alkalomból, többi Kolozsvárt élő képzőművészeink is, hogy a meginduló „szezon” alkalmából újabb alkotásaikkal a nagyközönség elé lépjenek. Gy. Szabó-Szervátius-Ziegler em-

lékezetes és élvezetes kiállítása óta nem volt ilyen jellegű látványban résznünk és követhessük, hogy a tárlatok megrendezése a közönség közönyén múlnék... Eppen az említett kiállítás cáfolja meg ezt, mert a látogatottságán kívül fényes erkölcsi és meglehetősen anyagi sikert is aratott.

A kiállítás, amelyet november 11–28 között a kolozsvári vármegyeháza üvegteremében rendeznek, legújabb munkáikkal a kolozsvári Peille Róbert és a fiatal Gál Ferenc vesznek részt. A kiállítás kapcsán nem tartjuk érdektelenné, ha a közönségnek — előhejban — a kiállító művészekről is mondunk valamit...

Peille Róbert tanulmányait a müncheni festőakadémián végezte, ahol nagyobb méretű kompozícióival („A betyár halála”, „Mégis mozog a föld” stb.) vonta magára a figyelmet. Miután egész Európát bejárta, 1908-ban hazatért és azóta szülővárosában festget. Oroszlánrésze van az első erdélyi képzőművészeti társulat megalapításában. Mindig zárt között természetű volt, sohasem tartozott a „hangoskodó” piktörök közé. Ma 67 éves. A kiállítás, a fentebb említett kompozíciókon kívül, több hasonló zsánerű festménnyel veszt.

Gál Ferencet, akinek képeire még az Újságíró-klubból is emlékezhetik a közönség, tehetséges és törekvő fiatal festőművésznek ismerik. Rómában végzett, ahol nagysikerű képkiallítás is rendezett. A tervbe vett kiállításra szánt képei közül a „Zsuzsanna és a vének”, valamint „Korcsmában” és „Lopakolász” a figyelemreméltóbbak.

Egyelőre talán elég is ennyi, mert feltételezzük, hogy a képek majd helyettünk is beszélnek...

Róth Miksáné

A nagyváradiak még mint a „fürgő Weisz Zsókát, a kolozsváriak már mint a Róth Miksánét ismerték meg ezt a rokonszenves asszonyt, aki új lakhelyén is láthatatlan munkát fejt ki a szegény ügy érdekében és minden segélyezési akcióban élénk és elismert tevékenységet folytat.

— Kolozsvári hírek. Tudósítónk jelenté: Dr. Pop Alexiu ismert kolozsvári ügyvéd lakásán ez év április 11-én házkutatást tartott a rendőrség. Két fegyvert és nagymennyiségű tőltényt találtak. Az ostromállapot értelmében eljárás indult ellene. A törvényszék kedden foglalkozott az ügygel. Pop azzal védekezett, hogy szenvedélyes vadász és engedélyt kapott a házkutatás megtartása előtt adta be a rendőrigazgatóságra, megújítás végett. A bíróság az ügyvédet felmentette. — A római katolikus főgimnáziumban a keddre virradó éjszaka betörők jártak. Először a „Jóbarát” ifjúsági lap szerkesztőségét törték fel, ahonnan kérték ruhát, 600 lejt és 400 lejt értékű bélyegzsákmányokat. A disztermet és a könyvtárat is feltörték a betörők, innen azonban üres kézekel távoztak. A nyomozás a tettesek kézrekerítésére megindult. — A rendőrség embereket kedden reggel az ócskapiacra ellenőrző razzia rendeztek. Két gyanús személyre lettek figyelmesek, akik leigazoltatásuknál Lakatos Sándor és Nemegyei Piroska névre kiállított igazolványt mutattak be. Bevitték őket a központi rendőrségre, ahová éppen akkor érkezett meg a nagyváradi rendőrség köröző levele, melyben Lakatos Sándor és Nemegyei Piroska ellen bűncselekmények miatt, többrendbeli lopás miatt, kiállítás után Nagyváradra szállították át a központi rendőrségre. Porond-utca 4. sz. lakos, aki hívták ki kedden délelőtt a mentőőrk. P. lakos Mihalý 21 éves cipészmeister 43 aszpirt táblattával öngyilkosságot kísérelt meg, mert felesége elhagyta. Az öngyilkosjelölt állapotát nem súlyos, lakásán ápolják.

MAROSVÁSÁRHELYI CSENDKÉPEK

A kereskedő, aki Hendersonra hivatkozik — A polgármester, aki népszónoknak csapott fel — És végül egy kis politikai csemege

Marosvásárhely, október 24.

A marosvásárhelyi törvényszék különben szürke ügyrendjén csak egy érdekesebb ügyet talál a szemlélő: A fekete táblán ez áll: Sztruk Antal kereskedő, propagandával vádolva...

Mit követhetett el a marosvásárhelyi fakeskedő — kérde a laikus —, ami az államellenes izgatás bűncselekményét mekritéri ki.

A választ maga a vádlott adja meg, aki most ott áll a marosvásárhelyi törvényszék kíváncsi bírái és még kíváncsiabb közönsége előtt és néhány szóban válaszol a vádakra.

A marosvásárhelyi fakeskedő a kolozsvári „Korunk” című folyóiratban a vádirat szerint „A keleti civilizáció és a nyugati barbarizmus!” címmel cikket írt. Érdekes cím, még érdekesebb lehet a mondanivalója, de nem hisszük, hogy a fenti törvényparagrafusok kritériumát kimeríthetné.

Egy hatósági házkutatás még ennél „láztatóbb” dolgokat is felfedezett a vádlott lakásán. Névszerint egy baloldali folyóiratot és néhány külföldi idegennyelvű pacifista mű magyar fordítását, amit a kereskedő szabad óráiban készített.

Szabad óráiban (sajnos, ma sok szabad idejük van a kereskedőknek) történetek meg az is, hogy a kereskedő szórakozottságból plakátterveket, naiv elképzelési terveket rajzolt, amelyeket azonban a hatóságok lázító plakátterveknek deklaráltak.

Ennyi a vád, amelyre a vádlott kijelenti, hogy nem érzi magát bűnösnek, egyrészt, mert a talált „bűnjelek” nem

lázítóak, másrészt pedig ha azok is lennének, azokat nem terjesztette.

A marosvásárhelyi kereskedő végül is Hendersonra, a leszerelési konferencia elnökére hivatkozik, aki a kereskedőnél talált egyik művet, amelyet az magyarra fordított, névszerint Otto Rühswirt: „A hadiipar véres internacionáléja” c. munkát nyilvánosan a nagy világértelmezleten is megdicsérte.

Dandea, a népszónok...

Az ötletekben kifogyhatatlan Dandea Emil, a marosvásárhelyi polgármester, aki állandóan témát ad cselekedeteivel az újságoknak, most ismét hallatt magáról.

Ezúttal hivatalosan közölte a közönséggel, a marosvásárhelyi lakosság azon részével, amely szereti és azzal is, amely nem örvend különösebb rokonszenvenek, hogy vasárnap délből, a marosvásárhelyi városháza nagytermében nagy népgyűlést tart.

A népgyűlésen Dandea, aki erre az alkalomra népszónoknak csap fel, tájékoztatja a megjelenteket hathavi polgármesteri működésének eredményeiről.

Elmondja, hogy mit tett és mit akar még tenni ezután a város érdekében.

Érdekes ujtása ennek a még érdekesebb ötletnek az lesz, hogy Dandea mindenkinek a megjelentek közül, megengedje a szabad felszólalás és szabad kritika jogát.

Minden marosvásárhelyi polgár nyíltan megmondhatja a véleményét végre

A törvényszék azonban úgy látszik nem fogadja el a Hendersonra való hivatkozást, mert rövid idő múltán marasztaló verdiktet hozott.

Bűnösnek mondta ki a marosvásárhelyi kereskedőt a vádban és tizenöt napi fogházra és 150 lej pénzbírságra ítélte.

A marosvásárhelyi kereskedő ezután valószínűleg csak fát fog eladni...

egyszer Dandeanak, ha kedve tartja...

Mondanunk sem kell, hogy az érdekes színjáték iránt máris óriási érdeklődés nyilvánult meg a székely fővárosban és előreláthatólag vasárnap délből „telt ház” lesz a marosvásárhelyi városházán.

ÉS VÉGÜL AZ A BIZONYOS POLITIKA!

A marosvásárhelyi liberális szervezetben, mint ahogy arról már többször írtunk, állandó belső viszálykodás dúl.

A belső egyenetlenkedések természetes oka az, hogy a liberális párt többéves kényszerű ellenzékiekedése után nem kaptak meg mindazon párttagok a megfelelő koncot, akik a párt érdekében a hosszú szünet alatt cizgatásokat tettek.

A marosmegyei pártviszályt még Bogdan-Duica, a tragikusan meghalt egyetemi tanár, megyei pártelnök sem tudta elsimítani és annak következtében halála előtt be is jelentette az elnökségről való lemondását és a pártból való kilépését.

Ezzel azonban korántsem multak el a viharok.

FEJFÁJÁSOK

idegzsába, influenza, rheumás fájda-
mak csakis a

Dr. NANU MUSCEL-féle
ANTINEURALGIC

által gyógyíthatók. Eredeti dobozban,
mely két kapszulát (ostyában) tar-
talmaz, fenti eredeti jelzéssel — Kap-
ható gyógyszerárakban és drogé-
riákban.

Es ezeknek tulajdonítható az is, hogy egy héttel ezelőtt a marosvásárhelyi alpolgármestert, Misu Dumitrescu tanárt, aki a városi tanácsban és a pártban a belső ellenzékét képviseli Dandéval szemben, táviratilag mentette fel állásától a belügyminisztérium, amely csupán időközi-bizottsági tagnak hagyta meg és helyébe dr. Victor Florian orvost nevezte ki.

A „pünkösdi királyság” azonban csak rövid ideig tartott.

A leváltott alpolgármester sem volt rest, megmozgatta felsőbb összeköttetéseit, amelyeknek eredményeképpen, negyvennyolc óra múlva maga Juca belügyi államtitkár vonta vissza a leváltó határozatot.

A helyzet most az, hogy ismét a „renitens” tanár az alpolgármester, de nem lehet tudni, hogy meddig...

Es a marosvásárhelyi liberális pártnak már csak abban van reménye, hogy mint hírlík, a marosmegyei pártszervezet új elnöke, maga Pop Valer vagy Mitica Constantinescu belügyi alminiszter lesz, aki remélhetőleg végre rendet teremt a pártban.

Es végre minden párttag elérí régi ál-
mát.

Benczel Béla

S P O R T - É L E T

A labdarugás hírei...

Dobay és Zelenák II egyformán 8-8 góllal állnak a nemzeti bajnokság gólrékororder listájának élén.

5184 FUTBALLABDAT

oztattak ki eddig Romániában, mint gyufareklámot. A gyufaskatulyákat gyűjtő gyerekek szórakozásából így lesz sportpropaganda is...

Egyetlen mérkőzést sem játszanak vasárnap Olaszországban, mert a sport nemzeti ünnepét ülik meg. Rómában Mussolini előtt felvonulnak a nemzeti liga összes játékosai. A menet élén a világbajnokságot nyert olasz csapat balad és díszes elmenyven viszik a világbajnoki kupát.

Január elsejétől kezdve egységes belépőjegyek lesznek az ország valamennyi futballmérkőzésére. A szövetség küldi szét.

A GLORIA CFR MEGVÁLTOZ- TATTA NEVÉT

— ezen tul „Gloria” néven szerepel. A szövetség már jóvá is hagyta a névvál-
Barátgy szerződésének másolatát kér-
lék Budapestre, hogy a szövetség meg-
győződjék: jogosan tartotta-e vissza Ba-

rátgy a hétszáz pengőt a Crisana váltás-
díjából, melyet a Hungáriának fizetett?

Luchide nyilatkozott a budapesti Nemzeti Sportnak. A szövetség főtitkára a román—magyar sportkapcsolatokat „hüvösnek” itéli és ezért a magyar szövetséget okolja. Azt mondja, hogy a két szövetség közötti érintkezés csak a szigorú formághoz szorítkozik. Egyelőre nem vár enyhülést a főtitkár, illetve azt mondja, hogy ez „nem csak a román szövetségtől függ”. Egyébként tavasszal valószínűleg sor kerül egy Magyarország—Románia válogatott mérkőzésre.

Meisl szigorú utításokat rendelt el az osztrák futball feljavítása érdekében. A „nagy Hugó” a következő irányelvek alapján gondolja az osztrák futballélet újjászülését: 1. Új tréningrendszer az angol minta szerint. 2. Az elméleti és gyakorlati oktatás újjászervezése úgy a játékosok, mint a tréner sorában. 3. A volt válogatott játékosok előadásokat tartanak.

Chilezan, az Universitatea játékos a Tordára költözött. Az Ariesul csapatát erősíti.

vágta. A knockaut alaposan elszédítette az amerikai. Dempsey a sarokba vezette és a svéd Andersont jelentette ki győztesnek. A közönség hatalmas tüntetést rendezett ellene, úgyhogy futva menekült a ringből.

Uszás

A magyar uszók stockholmi második napja sokkal jobban sikerült, mint az első. 200 m: 1. Csik magyar 2 p 24 mp., 2. Lengyel magyar 2 p 25.4 mp., 3. Peterson 2 p 29 mp. — 100 mell: 1. Jensen dán 1 p 21.9 mp., 2. Norman norvég 1 p 21.9 mp., — 100 hát: 1. Carlsen norvég 1 p 13.9 mp., 2. Bitskey magyar 1 p 15.3 mp., — 4x100 gyorsstafféta: 1. Magyar kombinált 4 p 13.1 mp., 2. Svédország 4 p 16.3 mp. Az első jelentésekkel ellen-

tétben nem Svédország válogatottjával játszott a magyar vegyes vízilabda csapat, hanem a Hellas együttesével.

Tenisz

Addig csalogatták Perryt, amíg mégis csak áttér profinak. Addig ígérték a milliókat, amíg a világ legelső játékos a mégis otthagyja az amatőrseget. Lehet, hogy azért kellebbe magát annyit, hogy többet kapjon. Ámbar az sem bizonyos, hogy valóban profi lesz. Az angolok legnagyobb játékos talán meggondolja és amatőr marad — addig, amíg még jobb ajánlatot kap.

A turista mentőszervezet, mentő- állomás és a balesetbejelentő helyek

Ha valaki a hegyek közt történt balesetről értesül, annak szemtanuja, vészjelet lát, vagy hall, emberi kötelessége a szerencsétlenséget tovább jelenteni, hogy a mentés mielőbb megindulhasson. A baleset elsősorban a menházakban jelentendő, de a hegyek körül lakó pásztrok és falusiak is tudják, hol van a turistaegylet bizalmi embere.

1. Megbizottaink a balesetbejelentő helyen gondoskodnak arról, hogy a tényleges, vagy vélt baleset híre minél gyorsabban a mentőállomáshoz jusson.

2. Míg a mentőcsapat megérkezik, meg kell kísérelni megállapítani, hol történt és milyen természetű a baleset.

3. Közben megkezdendő a segélynyújtás, vagy legalább is minden előkészítendő, ami az érkező mentőcsapat munkáját megkönnyíti.

4. Felszólítandók a baleset szemtanúi, hogy vagy a baleset színhelyén, vagy a baleset bejelentőhelyén maradjanak, hogy a mentőcsapatnak minden szükséges felvilágosítást megadhassanak.

5. Ha a bejelentő helyen kötszerek, vagy mentőszerek vannak, azok jókarbantartásáról, kiegészítéséről gondoskodniuk kell és ha szükséges, bocsássanak mindent a mentőcsapat rendelkezésére.

Mentőállomás. Brassóban a különböző turistaegyletek irodája. Tárgyalások vannak folyamatban mintaszerű, egységes, jól felszerelt mentőállomás berendezése érdekében. A

mentőállomás helyét tábla jelzi: „turistaegylet mentőállomása”.

A mentőállomás feladata minden előkészület megtétele a hegyek közt szerencsétlenül járt emberek gyors megmentése és elszállítása érdekében. Kötelessége:

1. Megfelelő, szolgálatkész mentőcsapat beszerzése, felszerelése, kioktatása, vezető kijelölése, mentőcsapatok vezetésére alkalmas turisták kiképzése.

2. A balesetbejelentőállomások felügyelete.

3. A mentőeszközök megőrzése és utánpótlásukról való gondoskodás.

4. A mentőexpedíció kiküldésével felmerülő költségek (fuvar, kötszer, segédzemélyzet díjazása stb.) előlegezése és a sérülttől, illetve családjától való visszatérítése.

5. Bejelenteni a balesethez közlekedő közlekedési útjára, csendőrségnek, orvosnak a balesetet és szükség esetén segítségüket kérni.

A turistamentőexpedíció vezetője segédze-

mélyzetnek felkérheti a baleset közelében tar-

tózkodó pásztrokat, favágókat, vadászokat

s azok napidijait meg is térítheti. Minden tu-

rista, aki a hegyek közt tartózkodik és ta-

nulja egy balesetet, vagy legalább is érte-

sül róla, jelentkezzék önként a mentőcsapat

vezetőjénél, vagy legalább is ne tagadja meg

a közreműködését, ha felkéri rá. Gondolja

meg milyen hálás lenne ő is minden se-

gélyért, amit neki hasonló helyzetben nyuj-

tanának.

A felmerülő összköltségeket minden eset-

ben a sérült, illetve hozzátartozói viselik. Ha

nem tudják megtéríteni a turistaegyletnek,

vagy a mentést kérő hatóságnak kell

viselniük. A mentőállomás maga rögtön gon-

doskodjék a költségek behajtásáról. Megté-

ritendők a mentő vagy balesetbejelentőállo-

más és a mentőexpedíció összköltségei (kész-

kiadások, fuvar, napidíjvesztesség, stb.) fi-
zetett segéderek napidijai, a segédzemélyzet

felszerelésének rendbehozatala, a mentőeszközök és a felszerelés tisztítása és visszaál-

lítása. A mentőállomás nem téríti meg az or-

vosi költségeket és a sérültnek, a legelső la-

kott helytől való hazaszállítását.

Ha fel kell tételeznünk, hogy a sérült már

nincsen életben, a halott lehozatalát a men-

tőállomás csak akkor vállalja, ha a lehoza-

talt kérő a költségeket előzetesen biztosítja.

Ha ez nem történik meg, a szállítástól an-

nak a községnek kell gondoskodnia, melynek

körzetében a baleset történt.

Ki viseli a költségeket, ha valaki jóhisze-

műen baleset, vagy eltűnést jelent, a mentő-

csapat kivonul s közben a mit sem sejtő sé-

rült szerencsésen hazatér? Itt a teendőket

előre meghatározni nehéz, minden az adott

esettől függ.

(Folytatjuk.)

Dr. F.

ÁBEL AMERIKÁBAN

25

REGENY

Írta: TAMASI ARON

Később, amikor az egy mellé még jött egy másik néger s amikor ketten énekeltek s ugyancsak ketten vetették a meglepő időben a kecskebukát, akkor még jobban kacagott mindenki. S így folytatódtott a mulatság sokáig, mert mindegyre szaporodtunk egy-egy négerrel. A végén már heten voltak s heten énekeltek és kecskebukáztak, de olyan egyszerre, mint a fekete villámcsapás! Szinte el is felejtettem volt már a táblára kifeszített csábos nőt, amikor a néger után nagy csend lett és mindenki megigazította a nadrág-szíjait. Hamar megláttam, hogy itt valamire erősen fel kell készülni s én is is fejbe huztam a Washington arc-képit a hasamon. S erre már ki is rebent a függöny mögül és a szmünk elé a megigért táncoló leány. De nem olyan volt, mint a táblán, hanem szebb ezer-szer és csábosabb kétezerszer! Magos termete kigyózott valósággal felfelé és lefelé, a haját mintha tűz sütötte volna s amikor táncolni kezdett, egyszerre telitöltötte delejes áramlással a levegőt s még a legyek is leszálltak a falakra és úgy nézték őt!

Igaz ismét, hogy nem sok ruha volt rajta.

Ugy jöttem ki a végén, hogy nem látam embereket. Egyedül tán csak a papót láttam volna meg, ha lett volna valahol, hogy meggyőnjam neki. Egyenesen és lehajtott fejjel hazafelé indultam s mintha egyre szigorubbán hajtott volna valami: először csendesen és elgondolkozva mentem, aztán zavaros gondolatokkal és gyorsabban s megázután gondolatok nélkül és a leggyorsabban!

— Hol voltál, Ábel? — kérdezte Teréz néni.

— Ismét megnéztem a piacot — feleltem neki.

— Hát most láttál-e cápát?

— Most egy aranyhalat láttam, de olyan gyönyörű volt, hogy az Isten irgalmazzon neki a tollajok miatt.

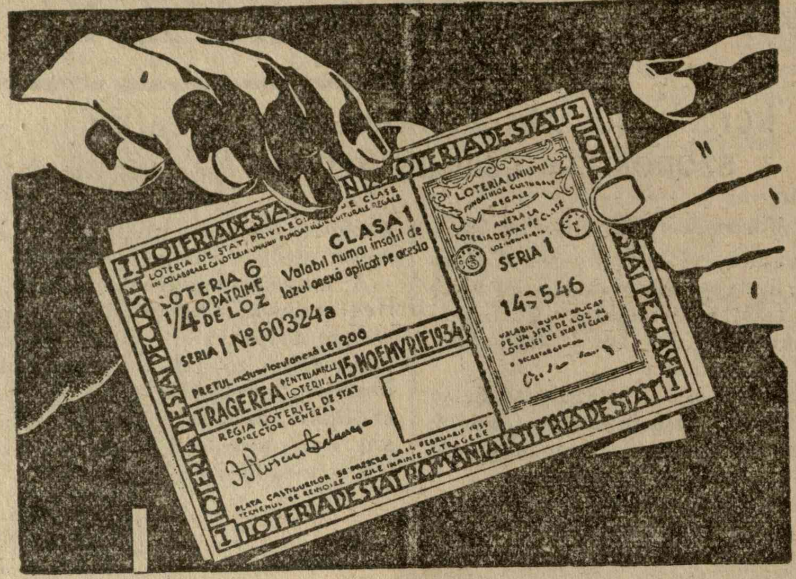
Teréz néni meg volt elégedve a felelettel, én pedig bementem a nagy szobába és ledőltem a díványra. Most már nem féltem az elrobbogó szélvészest vonatoktól, mert úgy éreztem, hogy helyettem száguldoznak és menekülnek a tün-

cosnó előtt! Összeszorítottam a két keze-met és felfogadtam, hogy többet nem teszem bé a lábamat abba a színházba. Vagy ha bé is teszem, akkor csak addig az időpontig maradok, amikor az emberek igazgatni kezdik a nadrág-szíjait. A fogadalmom helyrehozott egy kicsit s mivel időközben Gáspár bácsi is hazajött, a menyeyi kirándulásra kezdtem készülni.

Félnyolckor indultunk el nagy összetartásban és egymást dicsérgettük. De csak az ut elején, végig a 14-ik utcán, mert amikor kiérkeztünk a Broadway-ra s azon felfelé kezdtünk menni, akkor Gáspár bácsi azt mondta, hogy most már egyet se szóljak, hanem csak bámuljak, mintha a testem mindenütt teli volna szemmel. Én nem is beszéltem többet, hanem csak nézegettem jobbra és balra, de a legtöbbet mégis csak felfelé. Már mehetünk volt egy fél órát, amikor Gáspár bácsi így szólt:

— Itt álljunk meg, mert ez a ragyogás középpontja.

Csakugyan megálltunk, de itt más is megállt, akiben volt lélek és csodálat. Eppen két széles ut futott össze s a kettő között, az összefutás sarkában, egy óriási ház magosodott az égbe fel. Még ez is megjárta volna, de a két ut lapításában olyan hegyes volt ennek a háznak az egyik sarka, fel egészen a felhőkig, hogy nappal a napfényt és a szelet, ilyenkor este pedig a fényt és az ember szemévilágát úgy kettőbe vágta, mint egy kés, mely a föld és az ég között van kieszerve! S körülötte, de kivált véle szemben, ahol a két ut már egybeszakadva folytatódtott, a földön, a föld felett és magosban és mindenütt üdöklött a fény. Ezer-szer itt aludt el, máskor pedig amott, hogy a következő pillantásban nagyobb vakitással gyulhasson ki. Az egyik ház tetején szopogatásra való cukrot hirdettek a lángbetűk, a más knak a tetején pedig kicsi piros rudacsát, amivel a nők fessék a szájukat. De a legnagyobb és a legmagosabbban szőrtűzőt hirdettek az volt, ahol a szép fiatalember beretválkozott, olyan pengés szerkezettel s valóság-gal a mennyek kapujában!

...ha

az Állami Sorsjáték fősorsjegyének a száma nem hozta volna meg a milliót, ne dobja el a sorsjegyet.

Vizsgálja meg a melléksorsjegyeket (4 minden egész sorsjegyen) és ne felejtse el, hogy azok is

MEGHOZHATJAK AZ OSZTATLAN MILLIÓS NYEREMÉNYEKET

Vegyen még ma egy egész sorsjegyet az Állami Sorsjátéka és bizonyos lehet afelől, hogy ezzel hatalmas lépést tett a szerencse felé.

ÁLLAMI SORSJÁTÉK

fix húzást naponta minden hónap 15-én

ELSŐ HUZÁS
NOVEMBER 15-én

Sorsjegyeink megérkeztek. — Már most válassza ki az Ön sorsjegyét!

Postai megrendeléseket is azonnal és a legnagyobb titoktartással teljesítünk

„FORTUNA“

Brassó, Weiss Mihály-utca 5. Telefon 3-99

A Párisi Divatlap október havi száma megérkezett, ára 20 lej. Kapható a Brassói Lapok könyvostályában, Brassó, Kapu-utca 56—

APRÓHIRDETÉSEK

Egy szó 4 lej, vastag betűkből 8 lej. Legkisebb hirdetés 10 szó. Állástkeresőknek, vagy ugyanazon szövegű hirdetés negyszeri feladásánál 25% engedmény. A hirdetés díjak előre fizetendők. Támpéldányt nem adunk.

Vétel-e'adás

Víziturbinát keresünk megvételre cca 20 méter esésre 100 liter másodpercenkénti vízmennyiségre. „Mercur“ cég. 15651

„Vaggontételben krumpli, eavaj, aszalt szilva kapható. Ajánlatok „Prima“ jellegre a brassói kiadóhivatalba. 15719

Állást nyer

Iparvállalat keres azonnali belépésre fiatal tisztviselő-(nő)t perfect gép- és gyorsíró-, nyelvtudással. Ajánlatokat „Szorgalmas“ jelge alatt a brassói kiadóhivatal továbbít. 15684

Önálló autószerelőt, heggeszteni, esztergálni tudót keresnek fizetés és életkor megjelölésével. Levelek: Merkur-gara Reghin. 15724

Házasság

Jó családból való diplomás, elegáns, fiatalember keresi disztíngvált hölgy ismeretséget, ki megfelelő álláshoz segítené. Csakis komoly érdeklődést „Közös jövő“ jellegre Rudolf Mossehoz, Cluj kérek.

Bukarest

Bukaresti magyarok! Örök, ékszer, karikagyűrűt bizalommal vásárolhatnak, javíthatnak a legrégibb erdélyi órák és ékszerész-fizetben: Ardeleana, Sft. Vineri 17. Törött aranyat, aranyfogakat legmagasabb áron veszek. 21020-b

DOCTOR ANA ALESKE. Női bajok és szülészet. Kezelés és operációk. Elektroterápia. Hivatalnokoknak és munkásoknak kedvezményes árak. Rendelés 8—12 és 4—8. Bulevardul Maria 2. Bărației sarok. 21054-b

Minden magyar könyvvudonság a megjelenés után azonnal kapható az Ig. Hertz könyv kereskedésben, București, Cal. Victoriei 5. 258-b

Uj magyar pensió ajánlja ebéd, vacsora kosztját, kitűnő diétás konyha, olcsó árak. Ugyanott 2 kétszemélyes balkonos összkomfortos szoba hideg-meleg víz, gőzfűtés, kiadó. Verme București, str. Brezoi-ianu 57. bis. 21073-b

DOCTOR GRUBARG. Nemibajok, szifilisz. Nőbetegségek. Folyások és komplikációk. Impotencia. Elektroterápia. Analízisek. Hivatalnokoknak és munkásoknak kedvezmény. Rendel: 11—2 és 5—8. Bulevardul Carol 43. 21053-b

Roth pensio. November 1-re teljes komforttal ellátott elegáns butorozott szoba, teljes ellátással két személy részére mérsékelt áron kiadó. Bukarest, Str. Alexandru Lahovari 33. I. em. 21089-b

Havonként megjelenő DIVATLAPOK

Die Schöne Vinerin, szabásmintával 40 lej
Rekord, magyar- és németnyelvű kiadás szabásmintával 40 lej
Preferences, francia divatlap, szabásmintával 35 Lei
Modes et Travaux, francia divatlap, szabásmintával 40 Lei
Femina, francia divatlap 20 Lei
Párisi Divat, francia divatlap 20 Lei

Postai megrendelésnél kérjük a pénzt előre elküldeni, 5 lej portóköltiséggel együtt. Utánvétel nem szállítjuk fentieket. Kaphatók a

Brassói Lapok Könyvostályában
Brassó, Kapu-utca 56-58. udvarban.

AKTUALIS ORVOSI KÖNYV, MELY MINDENKIT ERDEKEL!

Dr. Lukács Pál szakorvos:

Az elhízás és a soványító gyógyeljárások

126 oldal, 14 ábrával.

Rövid kivonat a gazdag tartalomjegyzékből:
A normális emberi test — A belső szekréció — Az anyag és energiatranszformáció — Az elhízás létrejött — Az elhízás általános megítélése — Az elhízás külső formái — Az elhízás okozta belső változások — A szív és vérértéke — Tüdő — Emésztő szervek — Az idegrendszer — Az elhízás különleges típusai — Miért hizunk — Miért fogyunk — Az elhízás megelőzése — Az elhízás gyógykezelése — A táplálkozás — A fogyás — A fogyás módjai — A diétás fogyasztási módszerek — A diétás módszerek gyakorlati kivitele — Ivókurák — Fogyasztás izommunka által — Vizgyógyászati eljárások — stb., stb. Ára 90 lej E rendkívül fontos munka kapható a Brassói Lapok könyvostályában, Brassó, Kapu-utca 56—58., az udvarban.

Szerkesztői üzenetek

J. E. „A szegénység dala“ aféle népszerű társadalomtudományi előadás, vagy propagandabeszéd, de so nem vers, so nem dal. Azáltal ugyanis a prózából még nem lesz vers, hogy mondatait és azok részeit egymás alá írjuk. Mielőtt verselne, nézzon utána, mi is a költemény tulajdonképpen s hogy van-e készsége a kötött formában való eszmekifejezésre? Írása tartalmilag sem üti meg a közölhetőség mértékét, mert közhelyeszerű megállapításokból áll.

Fontos könyvudonság 40 éven felüli férfiak számára!

A prostatamegnagyobbodás

lényege, jelei és gyógyítása

Írta: Dr. Goldner Viktor urológus főorvos.

Fontos minden férfi számára, aki a rendkívül elterjedt betegségben szenved, s bajára utmutatást és biztos gyógyulást akar nyerni. A mű stílus világos és mindenki számára könnyen érthető.

Ára 102.— LEI. — Kapható a

Brassói Lapok Könyvostályában

Brassó, Kapu-utca 56—58, az udvarban.

Ambár a szőrmeárut árai emelkedtek, még ma is mindenféle

szőrmeárut a legolcsóbb árak mellett

vásárolhat

ROSENBERG SIMON nál

Brassó, Kapu-utca 34 szám,

Bukarest, Str. Stinților 30.

Győződjön meg, vétellőre ezettséggel és az árak olcsósága és az áru minőségéről!

Az őszi ültetés biztos sikerrel jár!
Gyümölcsfák, rózsák, bokrok, szőlőültvények faj- és árjegyzékét kívánatra díjmentesen megküldjük

AMBROSI, FISCHER & Co.

AIUD-NAGYENYED.